

SPORT BEWEEGT

SPORTNOTA 2007-2011

GEMEENTE LEIDERDORP

Leiderdorp, 17 juli 2007

Wethouder dhr. C. J. M. W. Wassenaar
Beleidsmedewerker sportzaken mw. T. Konings

Inhoudsopgave

Samenvatting Sport Beweegt	5
Voorwoord	10
Hoofdstuk 1. Visie en Doelen	12
Inleiding	12
Gemeentelijke visie en doelstellingen	13
Afbakening nota	14
Hoofdstuk 2. De belangrijkste spelers in het veld	15
Inleiding	15
Sportverenigingen	15
Het Servicepunt Sport en Bewegen	16
Sportfondsen Leiderdorp	16
De gemeente	16
De Provincie Zuid-Holland	17
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	17
Andere partners	18
Hoofdstuk 3. Hoe is het gesteld met het aanbod, bereik en kwaliteit van sport en bewegen in Leiderdorp?	19
Inleiding	19
Aanbod van sportvoorzieningen	20
Bereik van sportvoorzieningen	20
Kwaliteit van sportvoorzieningen	21
Knelpunten	22
Conclusie en beleid	24
Hoofdstuk 4. Hoe kunnen verenigingen in de toekomst (financieel) gezond blijven?	27
Inleiding	27
Knelpunt 1: gebrek aan financiën	28
Knelpunt 2: vermogen in organisatie	32
Conclusie en beleid	34
Hoofdstuk 5. Hoe wordt sport gestimuleerd?	37
Inleiding	37
Sportstimulering	38
Het aanbod: beleidsontwikkeling en subsidiering	38
Conclusie en beleid	41
Hoofdstuk 6. Actiepunten en planning	43
Bijlagen	48

Samenvatting *Sport Beweegt*

Basketball vereniging Leiderdorp - BVL

Sport beweegt in Leiderdorp! Inwoners van Leiderdorp zijn lid van een sportvereniging, doen aan fitness, lopen hard, zwemmen of doen mee aan georganiseerde sport- en bewegingsactiviteiten. Ondertussen beweegt sport ook beleidsmatig: de gemeente biedt een zo laagdrempelig mogelijk pakket van sportvoorzieningen aan, ze biedt ondersteuning van sportverenigingen en geeft aandacht voor sport in relatie tot het welbevinden van de inwoners van Leiderdorp.

In deze nota geeft de gemeente Leiderdorp een richting aan het sportbeleid voor de komende jaren en verschaft zij duidelijkheid over het te voeren beleid.

De visie van de gemeente is zoveel mogelijk Leiderdorpse inwoners aan het bewegen te krijgen en te houden.

In de nota zijn de volgende doelstellingen geformuleerd.

1. Kwalitatief goede en voldoende sportvoorzieningen, zodat alle Leiderdorpers aan sport- en beweging kunnen doen;
2. Ondersteuning van sportverenigingen om (financieel) gezond te kunnen blijven;
3. Inzet sport en bewegen als middel om maatschappelijke doelen mee te bereiken.

In hoofdstuk 2 zijn allereerst de belangrijkste spelers in het veld weergegeven, die bijdragen aan het ontwikkelen, ondersteunen en uitvoeren van het lokale sportbeleid. Daarna wordt in de hoofdstukken 3 tot en met 5 de vraag beantwoordt of momenteel aan bovenstaande doelstellingen wordt voldaan of dat deze doelstellingen onder druk staan.

Hoe is het gesteld met het aanbod, bereik en kwaliteit van sport en bewegen in Leiderdorp? (hoofdstuk 3)

De doelstelling voldoende aanbod, bereik en kwaliteit van sportvoorzieningen voor Leiderdorpse inwoners te halen, staat over het algemeen niet onder druk. Inwoners uit Leiderdorp zien geen beperkingen ten aanzien van sporten in de buurt. Het huidige voorzieningenniveau wordt op dusdanige wijze in stand gehouden, dat aan de vraag van de inwoners van Leiderdorp wordt toegekomen. De gemeente probeert de kwaliteit van voorzieningen zoveel mogelijk te waarborgen via onderhoudsplanning en inspectierapporten. Er bestaat tegenover sportverenigingen wel een aantal knelpunten ten aanzien van de sportvoorzieningen in Leiderdorp. Deze knelpunten worden in dit hoofdstuk uiteengezet en oplossingen worden gezocht.

Hoe kunnen verenigingen in de toekomst (financieel) gezond blijven? (hoofdstuk 4)

De gemeente wil graag het aanbod van sport en bewegen zo breed mogelijk houden, daarom wil zij dat sportverenigingen gezond functioneren. De doelstelling van de gemeente staat onder druk. Het gebrek aan een financiële basis en/of het ontbreken van duidelijk beleid ten aanzien van financiële ondersteuning spelen hierbij een rol. Maar ook het gebrek aan vrijwilligers maakt het voor verenigingen niet altijd makkelijk om zonder zorgen bij te dragen aan het sportaanbod in Leiderdorp.

Er zijn voldoende oplossingen om deze druk te verlichten of weg te nemen. In de nota wordt een aantal mogelijkheden genoemd waarbij de gemeente de verenigingen probeert te ondersteunen. Een aantal oplossingen ligt daarnaast ook bij het initiatief van de sportverenigingen zelf.

Hoe wordt sport en beweging gestimuleerd? (hoofdstuk 5)

De doelstelling sport en bewegen te stimuleren in Leiderdorp wordt momenteel behaald. Het activiteitenaanbod onder gesubsidieerde instellingen maken dat er sport- en bewegingsactiviteiten zijn in Leiderdorp, naast de reguliere activiteiten van sportverenigingen. De gemeente wil graag het beste voor de Leiderdorpse inwoners en sport en bewegen draagt hieraan bij. Sport wordt als een middel gezien om een bepaald welzijnsniveau te behalen en te behouden.

Iedereen doet mee luidt het credo, maar er zijn inwoners van Leiderdorp die hiervoor extra stimulering nodig hebben. In de nota zijn daarom drie thema's geformuleerd waar de gemeente zich in de komende vier jaren op zal richten: sociale cohesie, overgewicht bij jeugd en jongeren en sport en beweging tegen sociaal isolement. Er zijn voldoende momenten om het activiteitenaanbod ten aanzien van *bewegen* in Leiderdorp af te stemmen op de drie bovenstaande thema's. In deze nota worden als momenten genoemd:

- uitwerking jeugdnota *Jeugd in Beeld, 2006* (in 2007);
- invoering WMO, uitwerking speerpunten (in 2007);
- beleid ten aanzien van uitkeringsgerechtigden (lopend);
- vorming lokaal gezondheidsbeleid (planning: 2007);
- activiteiten Servicepunt Sport en Bewegen (n.a.v. evaluatie in 2007);
- subsidiering aan Pluspunt en het Sociaal Cultureel werk (lopende subsidiejaren);
- activiteiten die de thema's aanhangen bij sportverenigingen;
- oprichting van overlegorgaan met sportverenigingen en geïnteresseerde andere partijen om sport en bewegen meer te stimuleren;
- benutten van externe financieringsbronnen om bewegen te stimuleren.

Sportbeleid 2007-2011

Uit de nota komt voor de komende jaren het onderstaande beleid voort. Dit beleid en de uitvoering ervan zal in 2010 worden geëvalueerd.

De hoofdlijn die met deze nota wordt ingezet is het gelijkwaardig benaderen van alle sporten. De nadruk ligt hierbij op fysieke deelname aan sport en breedtesport. Topsport wordt hiermee uitgesloten. Het is voor de gemeente van belang dat mensen sporten, omdat zij mede hierdoor een bepaald welzijn kunnen behalen of kunnen behouden. Sport wordt zowel ingezet als *middel* als als *doel op zich*. De gemeente waarborgt daarnaast het huidige aanbod en de kwaliteit van de gemeentelijke sportaccommodaties.

Een belangrijk kader dat aan het sportbeleid wordt meegegeven is dat er geen *extra* middelen beschikbaar zijn voor sport en bewegen, zolang de begroting deze ruimte niet toelaat. Er is een voorbehoud gemaakt ten aanzien van dit kader, omdat in 2007 een scan over de gemeentelijke begroting zal plaatsvinden. Deze scan vormt een richtlijn voor de gemeentelijke perspectiefnota.

Concreet wordt in deze nota tot de volgende punten gekomen:

Aanbod, bereik en kwaliteit sportvoorzieningen

- De afspraken die met SFL in het contract 2006-2010 zijn vastgelegd worden nauwkeurig gevolgd en in 2009 geëvalueerd;
- De gemeente zal ten aanzien van de exploitatie van SFL en het beschikbare aantal uren voor de binnensportverenigingen aanvullend beleid formuleren;
- Er wordt in 2010 een meting gehouden naar de behoefte van de Leiderdorpse bevolking ten aanzien van sport en bewegen en het voorzieningenniveau van sport- en bewegingsfaciliteiten;

- De gemeente vervult een makelaarsrol in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod aan sportvoorzieningen. Beschikbare ruimten worden via Gemeente Aan Huis en op de website bekend gemaakt;
- Het huidige aanbod aan sportaccommodaties wordt niet op gemeentelijk initiatief uitgebreid. De keuze voor nieuw kunstgras of natuurgras is aan de betreffende hoofdgebruikers van de sportvelden. De kosten van de aanleg van het gras kunnen door de gemeente worden voorgefinancierd, omdat de voorzieningen gemeentelijk zijn. De verenigingen betalen de extra kosten over de afschrijvingsperiode van de velden via huur terug aan de gemeente. Dit beleid geldt voor aanleg van *nieuwe* velden op bestaand natuurgras;
- Het beheer en onderhoud van de sportterreinen in de Bloemerd komt bij de hoofdgebruikers te liggen, zo mogelijk in een te vormen beheerstichting. De gemeente bewaakt het onderhoud en de budgetten;
- De contracten van de buitensportverenigingen worden tegen het licht gehouden. In deze contracten moet om kwaliteit te kunnen waarborgen, de verantwoordelijkheidsverdeling worden vastgelegd.
- De gemeente stemt de onderhoudsplanning van de Bloemerd en de beschikbare budgetten af.

Ondersteuning sportverenigingen

- Er wordt voor de verenigingen die gebruik maken van de gemeentelijke accommodaties een transparanter en eerlijker tariefstelsel ingevoerd. In dit stelsel betaalt elke vereniging de werkelijke kosten van de accommodaties aan huur. De gemeente compenseert de buitensport met 85% en de binnensport met 60% van deze kosten. Buitensportverenigingen gaan ten opzichte van de huidige situatie per saldo meer betalen. Binnensporters betalen per saldo minder huur. De verandering in huurprijzen mag maximaal € 5.000,- per jaar beslaan. Doordat de onderverhuur van de velden in de Bloemerd in handen wordt gegeven van de verenigingen, kunnen de buitensportverenigingen deze huurverhoging compenseren;
- Er wordt een beheerstichting voor de buitensportaccommodaties opgericht. De stichting stelt de accommodaties tegen vergoeding beschikbaar voor sport en beweging. Door tussenkomst van deze beheerstichting kan BTW op eerdere investeringen (tot 10 jaar geleden) en investeringen in de toekomst, worden teruggevorderd. Dit levert een financieel voordeel op voor de verenigingen en de gemeente;
- De evaluatie van het Servicepunt Sport en Bewegen vindt in 2007 plaats. Een belangrijk deel van de evaluatie zal zijn gericht op verenigingsondersteuning. Resultaten worden meegenomen in continuering van taken van het Servicepunt Sport en Bewegen en in de voortzetting van het servicepunt na 2008;
- De gemeente formuleert in 2008 een vrijwilligersbeleid, waarin ook aandacht gaat naar vrijwilligers in de sport. Sportverenigingen worden in de aanloop van de beleidsvorming betrokken;
- Er wordt rekening gehouden met het sociale aspect van sport bij inroosting van de sportverenigingen in de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Wanneer leden zich meer gebonden voelen bij de club, is de verwachting dat zij zich ook organisatorisch meer inzetten;

- De gemeente zal, indien gewenst, een avond organiseren waarin de mogelijkheid tot shared service/omnisport wordt besproken. Met shared service/omnisport wordt de organisatorische druk op verenigingen verlicht.

Sportstimulering

- Prioriteiten worden gesteld bij subsidiering ten aanzien van sociale cohesie, overgewicht van jeugd en jongeren en sport en bewegen tegen sociaal isolement. De activiteiten van het SCw, Pluspunt en het Sportservicepunt worden gericht ten aanzien van de thema's sport- en beweging;
- Sport- en bewegingsstimulering worden aandachtspunten bij beleidsontwikkeling;
- Sportverenigingen worden uitgenodigd zich met hun sportactiviteiten te richten op (één van) de drie thema's;
- Subsidievereisten voor het verkrijgen van subsidie door sportverenigingen en –instellingen die zich met beweging bezig houden, van het Servicepunt Sport en Bewegen worden aangescherpt aan de genoemde prioriteiten;
- Externe subsidieregelingen worden zoveel als mogelijk benut;
- Er wordt ingezet op communicatie om *sport als middel* bij de sportverenigingen te versterken;
- Er wordt een overleg ingericht die samenwerking tussen sport en andere organisaties/instellingen stimuleert.

Voorwoord

Manege Liethorp – opening 2006

Voor u ligt de sportnota van de gemeente Leiderdorp 2007-2011. Hierin geeft de gemeente haar visie op sport- en beweging. Daarnaast geeft zij aan op welke wijze deze visie gestalte krijgt in de dagelijkse praktijk. Daar waar doelstellingen vanuit de visie niet worden gehaald zal de gemeente naar oplossingen zoeken en concrete actiepunten formuleren om knelpunten weg te nemen

Besturen van sportverenigingen, coördinatoren van sportactiviteiten, scholen; iedereen doet zijn of haar best om Leiderdorpers aan het sporten en bewegen te krijgen en daarmee een goede leefsfeer in Leiderdorp te creëren. Sportclubs willen zoveel mogelijk mensen met enthousiasme hun sport laten beoefenen. Instellingen zoals Stichting Pluspunt (vanaf nu: Pluspunt)¹ en Stichting Sociaal Cultureel werk (vanaf nu: SCw)² zetten in op beweging voor gezondheid en om mensen maatschappelijke ondersteuning te geven. Het gemeentelijke Servicepunt Sport en Bewegen (vanaf nu: Sportservicepunt)³ is hier speciaal voor opgericht. Scholen gaan creatief aan de slag om

naast de reguliere gymlessen ook aan andere vormen van sport en bewegen te doen⁴. Sportfondsen Leiderdorp (vanaf nu: SFL)⁵ en de afdeling Gemeentewerken van de gemeente doen hun uiterste best om de faciliteiten voor de sporters op orde te hebben bijvoorbeeld door het behouden van voldoende uitgeruste sportzalen en het zo goed mogelijk onderhouden van sportvelden. Al deze organisaties geven er blijk van hart voor de zaak te hebben. Zij zorgen ervoor dat sport beweegt in Leiderdorp.

Waar komen de gebruikte gegevens vandaan?

Voor gegevens die in deze nota over Leiderdorp zijn opgenomen, is gebruik gemaakt van een enquête die is afgenomen onder Leiderdorpse inwoners en onder sportverenigingen⁶. De uitkomsten zijn samengevat in de nota *'Leiderdorpers bewegen te bewegen'* van de Taskforce Breedtesportimpuls uit 2004⁷. Er wordt vanuit gegaan dat de gegevens voor deze nota kunnen worden gebruikt. Het voorzieningenniveau is ten opzichte van 2004 minstens gelijk gebleven, terwijl het inwoneraantal ten opzichte van 2004 licht is gedaald.

Deze nieuwe sportnota 2007-2011 gaf in 2006 aanleiding tot het actualiseren van de beschikbare gegevens uit deze enquête bij de sportverenigingen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de aangedragen problemen en mogelijke oplossingen die de sportverenigingen tijdens het eerste sportdebat kenbaar hebben gemaakt. Tijdens het tweede sportdebat is met de sportverenigingen de concept-sportnota besproken. Resultaten van deze avond zijn in deze definitieve versie verwerkt. Bedankt worden alle sportverenigingen die tijdens het in augustus 2006 en het in maart 2007 gehouden sportdebat hun bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van deze nota⁸.

Partijen als SFL en het Sportservicepunt hebben via gesprekken en door advies aan de totstandkoming van deze nota bijgedragen. Voor inspiratie vanuit landelijk en provinciaal beleid is gebruik gemaakt van de meest recente sportnota's van de betreffende partijen.

Leeswijzer: waar hebben we het over?

In deze nota wordt allereerst de gemeentelijke visie op sport beschreven (hoofdstuk 1). Hierin wordt een aantal keuzen gemaakt voor het sportbeleid voor de periode 2007-2011. Er worden drie doelstellingen uiteengezet. Elke doelstelling vormt een hoofdstuk in de nota, waarbij deze wordt getoetst op haalbaarheid. In hoofdstuk 2 worden eerst alle belangrijkste spelers in het veld uiteengezet. Hiermee wordt aangegeven wie er een rol spelen in het ontwikkelen, ondersteunen en uitvoeren van het lokale sportbeleid. Hoofdstuk 3 beantwoordt de vraag hoe het is gesteld met de sportvoorzieningen in Leiderdorp. In dit hoofdstuk wordt het aanbod, het bereik en de kwaliteit van sportvoorzieningen uiteen gezet. Hoofdstuk 4 beantwoordt de vraag hoe sportverenigingen in de toekomst (financieel) gezond kunnen blijven. Besproken worden twee hoofdknelpunten die door sportverenigingen worden ervaren. In hoofdstuk 5 wordt bekeken hoe sport in Leiderdorp extra wordt gestimuleerd, bovenop het reguliere aanbod aan sport- en bewegingsvoorzieningen. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de planning uiteengezet: alle in de voorgaande hoofdstukken opgenomen actiepunten worden benoemd en worden in de tijd en tegen het beschikbare budget afgezet.

Hoofdstuk 1. Visie en doelen

Stichting Sportpromotie Leiderdorp – Sportverkiezing 2006

1.0 Inleiding

Het huidige gemeentelijke sportbeleid is gebaseerd op de sportnota uit 1996. Deze nota verschaft met name duidelijkheid over de praktische uitvoering van het beleid. Dit beleid richtte zich op een aantal problemen van die tijd, die in de huidige situatie minder prioriteit hebben of zelfs helemaal niet meer (kunnen) spelen¹. Er spelen nu andere problemen. Hierdoor zijn in de afgelopen jaren veel acties 'ad hoc' tot stand gekomen.

Sportverenigingen en -instellingen hebben gevraagd naar een duidelijkere gemeentelijke visie op sportgebied. In 2004 is het rapport van de *Taskforce Breedtesportbeleid* uitgebracht. Hierin is onderzoek gedaan naar de wenselijke vorm van de invulling van de stimuleringsregeling breedtesportimpuls van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport⁹. Dit rapport is de basis geweest voor de oprichting van het *Sportservicepunt*¹⁰ en vormt een aanvulling op het sportbeleid van de gemeente Leiderdorp.

Sport is een breed begrip. Sport kan bedreven worden in georganiseerd of ongeorganiseerd verband. Het kan een recreatieve functie hebben en competitief worden beoefend. Sport is lichamelijk inspannend of er wordt gesproken over een denksport. Sport en bewegen kan gericht zijn op breedtesport, maar ook op topsport.

De gemeente Leiderdorp wil via haar visie op sport in deze nota een richting bepalen en duidelijkheid verschaffen over het sportbeleid voor de komende jaren (2007-2011).

De uitvoering van deze beleidsnota wordt in 2010 geëvalueerd.

1.1 Gemeentelijke visie en doelstellingen

De algemene visie van de gemeente Leiderdorp is om *zoveel mogelijk Leiderdorpers aan het sporten en bewegen te houden en/of te krijgen*¹¹. Het is daarom ook dat de gemeente zich richt op de breedtesport. *Iedereen doet mee* luidt het credo. Waar dit nodig is worden sport en beweging extra ondersteund en gestimuleerd.

De beschreven visie is in drie beleidsdoelen geconcretiseerd. In deze nota wordt het sportbeleid aan de hand van deze doelen uitgewerkt.

1. Kwalitatief goede en voldoende sportvoorzieningen, zodat alle Leiderdorpers aan sport- en beweging kunnen doen;
2. Ondersteuning van sportverenigingen om (financieel) gezond te kunnen blijven.
3. Inzet sport en bewegen als middel om maatschappelijke doelen mee te bereiken

1.1.1 Breedtesport

De hoofdlijn die met deze nota wordt ingezet is het gelijkwaardig benaderen van alle sporten. De gemeente legt daarnaast de nadruk van het sportbeleid op fysieke deelname aan sport, omdat zij belang ziet bij *bewegen*. Zij richt zich op de breedtesport. Breedtesport omvat zowel actieve als passieve deelname aan alle uiteenlopende vormen van sport en bewegen die een breed publiek dienen in zowel georganiseerd als ongeorganiseerd verband met uitzondering van topsport en beroepssport. Met de keuze voor breedtesport wordt de top- en beroepssport uitgesloten. Bij het uitoefenen van sport gaat het de gemeente niet om het *niveau* van de sport- en bewegingsactiviteiten. Natuurlijk is de gemeente trots op verrichtingen van sporters op alle niveaus.

1.1.2 Sport als middel en sport als doel

Landelijk gezien is het zwaartepunt van sport en bewegen verschoven van *sport als doel* naar *sport als middel* om doelen te bereiken. Sport wordt ingezet voor binding tussen mensen, integratie en sociale cohesie en als middel om de volksgezondheid te bevorderen. Sport draagt daarnaast ook bij aan opvoeding en onderwijs¹². De gemeente sluit bij deze landelijke ontwikkeling aan en ziet sport als *middel* om maatschappelijke doelen te bereiken. Maar de gemeente ziet ook sport *als doel* op zich. Sportverenigingen hebben aangegeven dat *sport als doel* voor hen belangrijk is. Het is dus voor de gemeente van belang dat mensen sporten, omdat zij mede hierdoor een bepaald welzijn kunnen behalen of kunnen behouden. Aan de andere kant sporten mensen ook omdat zij het gewoonweg leuk vinden om te sporten.

1.1.3 *Het begrip: basissportvoorziening*

Het aanbod van sportvoorzieningen en de kwaliteit van de huidige gemeentelijke sportaccommodaties worden door de gemeente gewaarborgd¹³. Er wordt afgestapt van het begrip *basissportvoorziening* (sportnota 1996). Dit begrip bleek de afgelopen jaren voor meerdere interpretaties vatbaar en daarmee geen handzaam middel om gemeentelijke ondersteuning mee aan te geven. De term heeft geen functie in het huidige beleid. Zij verduidelijkt namelijk niet, waarom de ene sport wel gemeentelijk wordt ondersteund en de ander sport niet. Dit betekent niet dat de waarde van de sportvoorzieningen voor de gemeente hiermee wijzigt. De gemeente ziet het als taak het huidige voorzieningenniveau kwalitatief te waarborgen.

1.2 **Afbakening nota**

Recreatie valt buiten deze nota. Recreatie wordt regionaal behandeld en de gemeente Leiderdorp geeft vooralsnog geen prioriteit aan een lokaal recreatiebeleid. Buiten deze nota vallen ook voorzieningen die de openbare ruimten inrichten, maar die niet expliciet gericht zijn op sport en bewegen, zoals speelveldjes.

Deze nota heeft ook een financieel kader. Zolang de begroting dat niet toelaat, zijn er geen *extra* middelen beschikbaar voor sport in Leiderdorp. Ambities die er zijn moeten binnen bestaande budgetten worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om budgetten voor beheer en onderhoud van sportaccommodaties en het beschikbare geld in het kader van de breedtesportimpuls. Waar mogelijk, wordt ingezet op het behalen van financiële voordelen. Vooral de wijze van beheer en onderhoud van sportaccommodaties bieden hier mogelijkheden toe.

Met de begrotingsplannen voor 2007 is aangegeven dat er moet worden bezuinigd op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke accommodaties. In het kader hiervan worden alle gemeentelijke accommodaties in 2007 tegen het licht gehouden.

Verder moet ten aanzien van het in deze nota geformuleerde beleid een voorbehoud worden gemaakt. De gemeente voert in samenwerking met de provincie en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2007 een begrotingsscan uit. Deze scan vormt een richtlijn voor de gemeentelijke perspectiefnota. De uitkomsten van de scan kunnen aanleiding geven tot bijstellen van het hier geformuleerde beleid. Dit geldt overigens voor alle in de komende tijd uit te brengen beleidsnota's.

Hoofdstuk 2. De belangrijkste spelers in het veld

Sportbaanderij 2006

2.0 Inleiding

De gemeente kan zonder verschillende spelers in het veld haar sportbeleid niet vorm geven en uitvoeren. In dit hoofdstuk wordt besproken wie er mede verantwoordelijk zijn voor sport en bewegen in Leiderdorp en welke partijen daar in kunnen ondersteunen. Hiermee wordt in beeld gebracht vanuit welk kader de gemeente de doelstellingen zoals weergegeven in hoofdstuk 1, heeft opgesteld.

2.1 Sportverenigingen

Er zijn in Leiderdorp ongeveer 40 sportverenigingen actief (zie bijlage 2 voor een overzicht). In 2004 was ongeveer een kwart van de inwoners van Leiderdorp aangesloten bij een sportvereniging (*Leiderdorpers bewegen te bewegen, 2004*)¹⁴. Sportverenigingen vormen hiermee de belangrijke basis van het sporten in Leiderdorp.

De sportverenigingen zijn daarnaast ook een belangrijk gezicht van Leiderdorp. Spelers presteren in teamverband op meer of minder hoog niveau. Voor de gemeente doet het niveau er in principe niet toe. Leiderdorp kan trots zijn op iedere sporter in het veld!

Omdat sport en bewegen steeds meer wordt gebruikt als middel, worden sportverenigingen belangrijker bij het voorkomen of genezen van maatschappelijke problemen. De gemeente wil in deze nota het belang van sportverenigingen voor Leiderdorp benadrukken en spoort hen aan, behalve *sport als doel* ook *sport als middel* te benutten. Leiderdorpers kunnen door lidmaatschap bij een sportvereniging gezonder leven. Sportverenigingen worden gezonder door het betrekken van Leiderdorpers bij de club. In hoofdstuk 5 wordt een aantal maatschappelijke doelen besproken, waar de sportverenigingen bij aan kunnen haken.

2.2 Het Servicepunt Sport en Bewegen (sportleiderdorp.nl)

Het Servicepunt Sport en Bewegen is in 2005 opgericht met de *breedtesportimpuls* van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De regeling, en dus ook het Servicepunt, kent drie belangrijke doelen:

1. Versterken van de lokale sportinfrastructuur met name van sportverenigingen;
2. Vanuit integrale benadering inzetten van sport als middel bij het helpen oplossen van maatschappelijke problemen;
3. Leggen van dwarsverbanden tussen sport en andere beleidssectoren.

In het protocol van het Servicepunt Sport en Bewegen zijn een aantal resultaatgebieden opgenomen. Het Sportservicepunt coördineert en faciliteert onder andere op het gebied van verenigingsondersteuning, buurt, onderwijs en sport, sport, bewegen en gezondheid, ouderen en zij verstrekt stimuleringsubsidies met betrekking tot doelgroepen.

De breedtesportimpuls heeft in 2008 haar laatste jaar. De gemeente heeft de intentie het Sportservicepunt na 2009 voort te zetten. Stimulering van sport en bewegen is een goede zaak en het Sportservicepunt wordt als belangrijke uitvoerende organisatie van de gemeente gezien. Vanwege de bezuinigingstaakstelling van de gemeente wordt deze intentie uitgesproken op voorwaarde dat de Raad akkoord gaat met het mee te geven budget. Het Servicepunt zal in ieder geval een minder uitgebreid takenpakket krijgen, omdat vanuit het ministerie van VWS de breedtesportimpuls wordt beëindigd en er vanuit de gemeente geen extra middelen beschikbaar zijn.

2.3 Sportfondsen Leiderdorp (sportfondsen.nl)

Sportfondsen Leiderdorp exploiteert de gemeentelijke binnensportaccommodaties voor de gemeente Leiderdorp. Per 1 januari 2006 is een nieuw contract afgesloten met SFL ingegaan. In lijn met het bestuursakkoord is ingezet op een optimalisering van de exploitatie.

2.4 De gemeente (leiderdorp.nl)

De gemeente kent een aantal afdelingen, waarvan twee zich met name bezig houden met sport en bewegen. De afdeling Gemeentewerken is verantwoordelijk voor het onderhouden en renoveren van de buitensportvelden in de Bloemerd. Daarnaast verzorgt zij de inroosting van het veldgebruik door onder andere scholen. Ook

controleert deze afdeling het naleven van de afspraken door SFL, die in het contract zijn vastgelegd.

De afdeling Beleid & Projecten vormt het sportbeleid en verzorgt adviezen aan het college ten aanzien van grotere projecten van/voor sportverenigingen. Vanuit deze afdeling vindt ook *regionale afstemming* plaats. Er wordt bezien of regionale vraagstukken kunnen worden besproken in *Holland Rijnland*¹⁵.

Uitvoerend orgaan van de gemeente ten aanzien van verenigingsondersteuning en sportactiviteiten is het Servicepunt Sport en Bewegen (zie 2.2).

2.5 De Provincie Zuid-Holland (zuid-holland.nl)

De *Provincie Zuid-Holland* zet in 'Sport Scoort' (2005-2008) haar visie uiteen. Zij geeft aan het belangrijk te vinden dat zoveel mogelijk mensen in Zuid-Holland sportief actief zijn¹⁶. De prioriteit wordt gegeven aan jongeren. Jongeren zijn het sociale kapitaal van de toekomst en sport levert een belangrijke bijdrage aan hun ontplooiing. Ook voor de doelgroep senioren worden inspanningen verricht. Ondersteuning op het terrein van gehandicapten en allochtonen wordt afgebouwd. De provincie kiest ervoor haar middelen niet in te zetten op het gebied van topsport, omdat zij deze een zaak vindt van de sportbonden en het zakenleven. Ten slotte stelt de Provincie gemeenten zelf verantwoordelijk voor de financiering van sportvoorzieningen.

2.6 Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (minvws.nl)

Het sportbeleid van het ministerie van VWS is verwoord in de nota 'Tijd voor Sport'. Daarin staat wat de overheid de komende jaren samen met haar partners wil doen voor een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten. Het beleid is samengevat in het motto "bewegen, meedoen en presteren". Het programma 'Samen voor Sport' beschrijft hoe deze beleidsplannen concreet ingevuld worden.

Het ministerie van VWS, heeft in 2008 10 miljoen en vanaf 2009 20 miljoen extra te besteden in de sport (bovenop de begroting van ongeveer 100 miljoen euro). Ze wil dit geld onder andere inzetten voor de versterking van de sportverenigingen, zodat deze hun maatschappelijke taken goed kunnen uitvoeren. Zo zijn er bijvoorbeeld sportclubs die er met het onderwijs aan werken om naschoolse opvang en huiswerkbegeleiding in combinatie met sport in het primair en voortgezet onderwijs. Het beleidsprogramma van het kabinet wil verenigingen met professionele hulp met dit soort plannen de komende jaren steunen. Doelstelling is uiteindelijk 10% van alle Nederlandse verenigingen zover te krijgen dat zij behalve voor de eigen leden, ook een belangrijke rol willen spelen voor de jeugd en voor de wijk waar de vereniging is gevestigd.

Hoe het geld wordt ingezet is bij het verschijnen van deze nota nog niet duidelijk. De gemeente houdt de acties vanuit het Ministerie nauwgezet in de gaten en grijpt kansen aan om haar beleid te versterken en er uitvoering aan te geven.

2.7 Andere partners (een selectie)

2.7.1 Sportservice Zuid-Holland (sportservicezuidholland.nl)

Sportservice Zuid-Holland (voorheen Sportraad Zuid-Holland) helpt en begeleidt instellingen, organisaties en verenigingen die zich bezighouden met sport en bewegen. Dat gebeurt via voorlichting, advies en ondersteuning aan zowel professionals als vrijwilligers.

Sportservice Zuid-Holland speelt een rol bij uitvoering van projecten gericht op buurt, onderwijs en sport en gericht op sport, bewegen en gezondheid. Zij ondersteunt dan ook het Sportservicepunt in Leiderdorp. Verder voert Sportservice Zuid-Holland ook zelfstandig projecten uit. De gemeente probeert, als de gelegenheid zich voordoet, bij deze projecten aan te sluiten.

2.7.2 NISB (Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen) (NISB.nl)

Het landelijk kennis- en innovatiecentrum voor de sport, die overheden, sportorganisaties, sportraden en servicepunten ondersteund.

2.7.3 Alliantie School en Sport (alliantieschoolensport.nl)

De *Alliantie School & Sport samen sterker* is een samenwerkingsverband tussen de ministeries van OCW en VWS en de overkoepelende sportorganisatie NOC*NSF. De ambitie van de drie partijen luidt: levenslang sporten en bewegen voor alle jongeren. Het doel is dat in 2010 elke leerling op 90% van alle scholen dagelijks kan sporten binnen en/ of buiten schooluren. Daarnaast bereidt de Alliantie een plan voor, voor het nieuwe kabinet 2007. Hierin wordt de samenwerking tussen scholen en sportorganisaties verankerd. De gemeente wacht voorts nog de plannen van de Alliantie voor het nieuwe kabinet af en zal deelnemen waar mogelijk en gewenst.

2.7.4 NOC*NSF (NOCNSF.nl)

Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) is de bundeling van de georganiseerde sport in Nederland. De 90 aangesloten landelijke sportorganisaties vertegenwoordigen samen ongeveer 30.000 verenigingen met in totaal ruim 4,7 miljoen georganiseerde sporters. Het doel van het NOC*NSF is de maatschappelijke positie van de positie van de sport verder te versterken.

2.7.5 Vereniging Sport en Gemeenten (verenigingssportengemeenten.nl)

Vereniging Sport en Gemeenten zet zich in voor sport op lokaal niveau. De belangen van gemeenten staan hierbij centraal. Sport is een beleidsterrein waaraan de gemeenten autonoom zonder nadere wet- en regelgeving inhoud kunnen en mogen geven. Vanuit sport wordt bekeken in hoeverre aangrenzende beleidsterreinen als onderwijs, recreatie, jeugd, gezondheid en dergelijke de sport kunnen versterken.

2.7.6 Sportbonden

Koepel voor de sportverenigingen voor hun eigen sporttak. De bonden organiseren competities en toernooien en ondersteunen de sportverenigingen.

Hoofdstuk 3. Hoe is het gesteld met het aanbod, bereik en kwaliteit van sport en bewegen in Leiderdorp?

Korfbalvereniging Velocitas – 1° wedstrijd op kunstgras

3.0 Inleiding

De gemeente wil zoveel mogelijk inwoners aan het bewegen krijgen en aan het bewegen houden. Hiervoor is van belang dat de drempel om te sporten zo laag mogelijk is. Het is dan ook van belang dat er voldoende voorzieningen en activiteiten zijn waardoor mensen ook de mogelijkheid krijgen sport uit te oefenen. Het aanbod, het bereik en de kwaliteit dient daarom aan te sluiten op de vraag van de Leiderdorpse bevolking.

In dit hoofdstuk wordt bekeken of aanbod (3.1), bereik (3.2) en kwaliteit (3.3) voldoende zijn. In de paragrafen wordt een inventarisatie gegeven van welke voorzieningen er momenteel in Leiderdorp zijn. Vanuit de inventarisatie in dit hoofdstuk wordt het huidige beleid bijgesteld.

3.1 Aanbod van sportvoorzieningen

De gemeente bezit een aantal eigen accommodaties. In de Bloemerd zijn gesitueerd:

- Sporthal de Bloemerd
- 6 voetbalvelden (waarvan 2 WeTra¹⁷, 2 kunstgras en 2 natuurgras)¹⁸
- 2 kunstgras korfbalvelden en een deel natuurgras trainingsveld
- 4 hockeyvelden en een half hockeyveld als trainingsveld (waarvan 3,5 kunstgras)

Aan de Hoogmadeseweg ligt sporthal en zwembad de Does. Daarnaast bezit de gemeente 3 gymzalen:

- Kwikstaartplein
- Zijkwartier (van der Marckstraat)
- Klerkenhof

Op termijn wordt in het Weteringpark opnieuw een buitenijsbaan aangelegd. Bij het realiseren van een nieuwe buitenijsbaan zijn in het kader van de recreatieve functie van het Weteringpark (het ongeorganiseerd sporten), plannen voor een gecombineerde ijsbaan/skeelerbaan.

Er is ook een aantal niet gemeentelijke sportaccommodaties. Het gaat hier om tennis (Mauritskwartier), watersport (Weteringpark), paardensport (Bloemerd) en het denksportcentrum. Deze accommodaties zijn eigendom van de betreffende verenigingen. In deze nota wordt niet op deze accommodaties ingegaan.

Het Sportservicepunt en SFL hebben bij de gemeente aangegeven dat er momenteel geen wachtlijsten bestaan om gebruik te maken van de gemeentelijke sportaccommodaties. Dit wordt ondersteund door gegevens uit het rapport *'Leiderdorpers bewegen te bewegen'* van de Taskforce breedtesportimpuls (2004). Als reden om *niet* te sporten wordt het gebrek aan mogelijkheden in de buurt niet of nauwelijks genoemd. Leiderdorpse inwoners ervaren over het algemeen geen beperkingen in het voorzieningenniveau van Leiderdorp om te sporten of te bewegen.

Er kan voor ongeorganiseerd sporten¹⁹ in Leiderdorp gebruik worden gemaakt van drie fitnesscentra. Op termijn zal het Weteringpark worden ingevuld met voorzieningen voor ongeorganiseerd sporten. Een combinatie skeeler/ijsbaan staat in de overweging van de gemeente. Daarnaast biedt het zwembad de Does een scala activiteiten die een breed publiek dienen²⁰.

3.2 Bereik van sportvoorzieningen

De spreiding van Leiderdorpse sportvoorzieningen lijkt voldoende. Uit het rapport *Leiderdorpers Bewegen te Bewegen* blijkt dat de afstand tot voorzieningen niet als 'te ver' wordt ervaren²¹. Dat de sportvoorzieningen Leiderdorpse inwoners uit alle postcodegebieden aantrekken blijkt uit een klein recent onderzoek naar het bereik van sportverenigingen door postcodegebieden van leden te vergelijken²². Er kunnen verder geen concretere uitspraken worden gegaan op basis van de aangeleverde gegevens, omdat deze gegevens niet volledig zijn. Uit de aangeleverde gegevens blijkt wel dat Leiderdorpse sportverenigingen voor een deel leden uit omliggende gemeenten zoals

Leiden, Oegstgeest en Zoeterwoude aantrekt. Omgekeerd maken Leiderdorpse inwoners ook gebruik van de sportvoorzieningen van de omliggende gemeenten.

Ongeorganiseerd sporten groeit landelijk gezien. Deze groei is verklaarbaar, omdat het om zeer laagdrempelige activiteiten gaat. Wanneer we de ledenaantallen van het fitnesscentrum Felter Sport, fitnesscentrum Sportcity en de bezoekersaantallen van zwembad de Does bekijken, wordt duidelijk dat ook veel Leiderdorpers hun beweging zoeken bij de meer individuele sporten. Ongeveer 2.200 leden fitnessen, aerobicen en doen mee aan ouderen- of jeugdlessen bij Felter Sport (cijfers 2004). Sportcity heeft ongeveer 3520 leden (2006). Dit is afgezet tegenover de ledenaantallen van sportverenigingen een relatief groot aantal. Naarmate men ouder wordt neemt wandelen en fietsen in populariteit toe.

Uit cijfers van SFL blijkt dat De Does gemiddeld een hoog aantal zwembadbezoekers heeft. Hoewel SFL een daling van het recreatieve bezoek heeft geconstateerd, bezocht een groot aantal mensen het zwembad. Over 2005 waren er 180.000 bezoekers. Bij gemeenten van een zelfde aantal inwoners als in Leiderdorp (20.000 tot 50.000 inwoners) is dit gemiddeld een aantal van 135.000. Over heel Nederland genomen ligt het aantal bezoekers voor binnenbaden als De Does op 140.000. Hierbij moet worden meegenomen dat een zwembad een regionale functie vervuld.

3.3 Kwaliteit van sportvoorzieningen

3.3.1 Binnensportaccommodaties

Het onderhoud van de gemeentelijke binnensportaccommodaties wordt uitgevoerd aan de hand van de onderhoudsplanning van Planon en in het contract tussen de gemeente en SFL. Kwaliteit wordt verder gewaarborgd door kwaliteitsinspectie van de accommodaties, via vergunningen en handhaving van wet en regelgeving²³. De gemeente wordt hierop door externe partijen, zoals de provincie, gecontroleerd.

Behalve dat de accommodaties fysiek voldoen aan de kwaliteitsnormen, dient ook het beheer op orde te zijn. Per 1 januari 2006 is een nieuwe contractperiode met SFL ingegaan. In lijn met het bestuursakkoord is ingezet op een optimalisering van de exploitatie. Het contract dat de gemeente heeft met SFL wordt gecontroleerd op navolging van de afspraken. In 2009 wordt het contract geëvalueerd.

De materialen die in de zalen aan het onderwijs ter beschikking worden gesteld zijn eigendom van de gemeente²⁴. De gemeente draagt zorg voor de vervanging van de materialen voor onderwijs via SFL. Tussentijdse vervanging is verantwoordelijkheid van de verenigingen zelf.

3.3.2 Buitensportaccommodaties

Het onderhoud aan de buitensportvoorzieningen in de Bloemerd voor korfbal en voetbal²⁵ wordt op peil gehouden door de onderhoudsplanning van de gemeente. Kwaliteit wordt onder andere gecontroleerd door het laten uitvoeren van een kwaliteitsinspectie (in 2000 door Grontmij uitgevoerd op de velden bij RCL en Velocitas).

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de gemeente en de buitensportverenigingen is niet altijd duidelijk. De gemeente is verantwoordelijk voor het in stand houden van het *huidige* voorzieningenniveau. Vanuit de sportnota 1996 betreft dit de natuur- en kunstgrasvelden en de veldverlichting. De gemeente neemt ook de verantwoordelijkheid over de bestaande hekwerken. Deze beschermen immers de gemeentelijke velden. Voor de overige zaken op en om het veld zijn de sportclubs zelf verantwoordelijk.

Hoofdgebruikers van de gemeentelijke buitensportaccommodaties zijn Velocitas²⁶, Alecto en RCL. De velden bij Velocitas en RCL worden momenteel beheerd door de gemeente. De gemeente verhuurt de velden ook aan scholen en incidentele gebruikers. Alecto heeft met de gemeente sinds 1996 een convenant afgesloten. In dit convenant zijn over onderhoud en verhuur een aantal afspraken vastgelegd. De vereniging onderhoudt met budget van de gemeente zelf de velden. Zij betaalt huur aan de gemeente, maar mag de velden zelf onderverhuren.

3.4 Knelpunten

Er worden ten aanzien van het aanbod, bereik en de kwaliteit vanuit de gebruikers en de gemeente knelpunten ervaren. Deze knelpunten worden in deze paragraaf besproken.

3.4.1 Inroosting binnensportaccommodaties

De gemeente behartigt de belangen van alle sportverenigingen en wil hen de mogelijkheid bieden hun sport te kunnen beoefenen. SFL heeft de opdracht om de sporthallen optimaal te exploiteren. Dit kan tegenstrijdig zijn.

De gemeente wil een kader op dit gebied bepalen waarbinnen SFL de hallen kan verhuren. Met de verenigingen en SFL wordt het gewenste gebruik van verenigingen afgezet tegen de beschikbare ruimte en de exploitatie van de binnensportaccommodaties. Hierin wordt (onder andere) meegenomen het gebruik van de hal voor topsport, afspraken vanuit het verleden ten aanzien van de verenigingen die uit Op Dreef in de Bloemerd zijn gaan sporten en het gebruik van de hallen door commerciële partijen.

3.4.2 Kerngegevens sport en bewegen

In de inleiding van dit hoofdstuk werd gesteld dat het aanbod, het bereik en de kwaliteit van sportvoorzieningen aan dienen te sluiten op de vraag van de Leiderdorpse bevolking. Hiermee wordt aan de doelstelling een voldoende niveau van sportvoorzieningen te houden voldaan. Dit blijkt uit het onderzoeksrapport *Leiderdorpers Bewegen te Bewegen (2004)*. In 2010 wordt opnieuw een meting gehouden ten aanzien van sport en beweging in Leiderdorp. Met deze meting bekijkt de gemeente opnieuw de behoefte van de Leiderdorpse bevolking ten aanzien van sport en bewegen en het voorzieningenniveau van sport- en bewegingsfaciliteiten.

3.4.3 Beschikbaarheid accommodaties: vraag en aanbod

In Leiderdorp zijn vele sportaccommodaties, al dan niet eigendom van de vereniging. Door de sportverenigingen is aangekaart dat men graag meer inzicht wil in de

beschikbaarheid van de ruimten. De gemeente wil graag ook in beeld hebben wat de vraag is ten aanzien van accommodaties. Mogelijk zijn beide – vraag en aanbod – op elkaar aan te sluiten en kan dubbelgebruik (multifunctionaliteit) van ruimten beter worden benut. Er wordt een onderzoek opgezet waarin vraag en aanbod vanuit verenigingen en de gemeente (SFL) zichtbaar zal worden. De gemeente zal hierin in meerdere mate een makelaarsfunctie vervullen. Beschikbare ruimten worden via Gemeente Aan Huis en op de website bekend gemaakt.

3.4.4 Capaciteitsuitbreiding sportaccommodaties

De gemeente legt in deze nota uitbreiding van de voorzieningen, binnen de mogelijkheden die er per situatie zijn, bij de verenigingen neer. Zij kiest er bewust voor zelf gedurende de looptijd van de nota – in ieder geval tot de begroting weer extra ruimte laat zien – alleen het huidige niveau te handhaven.

Indien uitbreiding van capaciteit van de velden in de Bloemerd op termijn nodig is, kan kunstgras (in plaats van natuurgras) een oplossing zijn. Dit gras kan meer speelvelden aan dan natuurgras. Momenteel is het beleid ten aanzien van kunstgras ‘ad hoc’ en niet eenduidig.

De investering in kunstgras kan na akkoord van de gemeenteraad, worden voorgefinancierd door de gemeente. De kostprijs van de investering en van onderhoud en renovatie op termijn, wordt via huur volledig aan de gemeente terugbetaald. Het moment om kunstgras aan te leggen is als groot onderhoud of renovatie van natuurgras moet plaatsvinden. Aan dit beleid zal worden vastgehouden, totdat de gemeentelijke begroting meer ruimte laat zien. Dit beleid geldt voor de aanleg van *nieuwe* kunstgrasvelden op de plaats van natuurgrasvelden. Het beleid ten aanzien van de huidige velden en de tarieven wordt in hoofdstuk 4 uiteengezet.

Het gevolg van dit beleid kan zijn dat door verenigingen niet over wordt gegaan op capaciteitsuitbreiding, omdat het te kostbaar is. Er moet worden gezocht naar oplossingen binnen het huidige aanbod. De gemeente juicht multifunctioneel gebruik van de sportvoorzieningen en het beschikbare openbare gebied daarom toe. Met de verenigingen wordt, mocht dat nodig zijn, bekeken waar mogelijkheden liggen.

3.4.5 Eenduidig beleid verenigingen en beheer Bloemerd

Door onduidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen verenigingen en de gemeente en het convenant dat met Aleco is afgesloten, is er niet altijd eenduidig beleid richting de verenigingen in de Bloemerd. De gemeente wil dit beleid graag gelijktrekken, zodat iedere vereniging dezelfde verantwoordelijkheden heeft. Daarom zullen contracten met de verenigingen opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden.

De verenigingen krijgen het beheer en het onderhoud van de velden. De afdeling Gemeentewerken onderhoudt momenteel de sportvelden in de Bloemerd. Regelmatig komt het voor dat de verenigingen klachten hebben over de mate van onderhoud en over de planning. De voorbereiding en begeleiding van het uit te voeren onderhoud vergen voor de gemeente daarnaast veel tijd. Door het beheer en onderhoud bij de vereniging te leggen, kan de vereniging haar eigen kwaliteitsniveau waarborgen en zal

de gemeente alleen een taak hebben met betrekking tot bewaking van het onderhoud en in relatie tot de betreffende budgetten.

Om dit te bewerkstelligen lijkt het vormen van een beheerstichting een goede mogelijkheid. Deze mogelijkheid wordt in hoofdstuk 4 verder uitgewerkt. Dit hoofdstuk gaat onder andere over de financiële positie van de verenigingen. Het opzetten van een beheerstichting kan een financieel voordeel opleveren voor zowel de verenigingen als de gemeente.

De gemeente zal de onderhoudsplanning voor de velden en het terrein en op het gewenste kwaliteitsniveau met de beschikbare budgetten afstemmen. In de in voorbereiding zijnde notitie gemeentelijk accommodatiebeleid wordt dit nader uitgewerkt. Bij de uitwerking wordt tevens gekeken naar hoe andere gemeenten met hun sportaccommodaties omgaan.

3.5 Conclusie en beleid

De doelstelling van de gemeente ten aanzien van sportvoorzieningen is een voldoende en gevarieerd aanbod te bieden van binnensport- en buitensport- en bewegingsvoorzieningen in Leiderdorp. In dit hoofdstuk is daarom een inventarisatie gemaakt van het aanbod, het bereik en de kwaliteit van de verschillende voorzieningen in Leiderdorp.

Het aanbod aan (gemeentelijke) sportaccommodaties en van sportverenigingen is voor de Leiderdorpse inwoners over het algemeen voldoende te noemen. De spreiding van de sportvoorzieningen vormt geen belemmering om te sporten en te bewegen. De kwaliteit van de accommodaties is op basis van inspectie en onderhoudsplanning voldoende. Het beheer van de binnensportaccommodaties is in handen van SFL. Dit beheer is met het contract voor de periode 2006 – 2010 aangescherpt. De buitensportaccommodaties worden momenteel beheerd door de gemeente. Wat betreft de gemeente voldoet dit beheer.

Er is op een aantal terreinen actiepunten en nieuw beleid aangegeven, waarmee voor een aantal knelpunten oplossingen zijn gezocht:

- De afspraken die met SFL in het contract 2006-2010 zijn vastgelegd worden nauwkeurig gevolgd en in 2009 geëvalueerd.
- De gemeente zal een kader vormen ten aanzien van de exploitatie van SFL van de binnensportaccommodaties en het beschikbare aantal uren voor de binnensportverenigingen.
- Er wordt in 2010 een meting gehouden die de behoeften van de Leiderdorpse bevolking ten aanzien van sport en bewegen en de voorzieningen die hiervoor beschikbaar zijn, meet.
- De gemeente vervult een makelaarsrol in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod aan sportvoorzieningen. Beschikbare ruimten worden via Gemeente Aan Huis en op de website bekend gemaakt.
- De huidige sportaccommodaties worden niet op gemeentelijk initiatief uitgebreid. De keuze voor nieuw kunstgras of natuurgras is aan de betreffende hoofdgebruikers van de sportvelden. De kosten van nieuw aan te

leggen kunstgrasvelden worden door de gemeente voorgefinancierd, omdat de voorzieningen gemeentelijk zijn. De verenigingen betalen de kosten over de afschrijvingsperiode van de velden via huur terug aan de gemeente. Dit beleid geldt voor aanleg van *nieuwe* velden op bestaand natuurgras.

- Beleid met betrekking tot de hoofdgebruikers van de Bloemerd wordt gelijk getrokken door opzetten beheerstichting: verenigingen krijgen via de stichting zelf het beheer en onderhoud in handen. De gemeente bewaakt het proces en de budgetten.
- De contracten van de buitensportverenigingen worden tegen het licht gehouden. In deze contracten moet om kwaliteit te kunnen waarborgen, de verantwoordelijkheidsverdeling worden vastgelegd.
- Onderhoudsplanning Bloemerd en budgetten van de gemeente worden op elkaar afgestemd.

Hoofdstuk 4. Hoe kunnen verenigingen in de toekomst (financieel) gezond blijven?

Voetbalvereniging RCL – wedstrijd tegen Jodan Boys (3 februari 2007)

4.0 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is aangegeven dat er in Leiderdorp over het algemeen voldoende aanbod aan sportverenigingen is. De gemeente houdt dit aanbod in stand, zodat inwoners van Leiderdorp een sport naar hun voorkeur kunnen kiezen. Hiermee wordt een zo laagdrempelig mogelijk aanbod aan sportvoorzieningen geboden. De gemeente wil om de continuïteit te waarborgen de huidige verenigingen optimaal ondersteunen. Het is hierbij voor de gemeente niet direct van belang welke sporten er worden beoefend.

De verenigingen hebben in het sportdebat twee hoofdknelpunten aangegeven die hen belemmeren om (financieel) gezond te zijn: het gebrek aan financiën en onvoldoende vermogen in de organisatie. De knelpunten vormen een bedreiging ten aanzien van de doelstelling van de gemeente om verenigingen gezond te kunnen laten functioneren. In dit hoofdstuk wordt daarom bekeken hoe elk knelpunt is ontstaan en welke oplossingen er al dan niet met hulp van de gemeente onderzocht kunnen worden. Een aantal van deze oplossingen zijn door de verenigingen aangedragen tijdens het eerste sportdebat: transparantie in verhuur, een beheerstichting, vrijwilligersbeleid, binding van leden, verenigingsondersteuning en shared service/omnisport.

4.1 Knelpunt 1: Gebrek aan financiën

4.1.1 Huidige financiële situatie sportverenigingen: een analyse

Er zijn verschillen tussen binnen- en buitensportverenigingen die gebruik maken van de gemeentelijke accommodaties. Onderstaand worden deze verschillen onder de loep genomen.

Binnensportverenigingen

Met de verhuizing van sporthal Op Dreef naar de Bloemerd heeft de gemeente besloten het kantinebeheer onder te brengen bij de beheerder SFL. Hiervoor zijn de binnensportverenigingen BVL, Spotvogels en Leython aantal jaar tot en met 2006 in hun kosten gecompenseerd via een directe subsidie. Naast het missen van inkomsten uit de kantine, hebben binnensportverenigingen:

- geen inkomsten uit vaste reclame, omdat deze zijn voorbehouden aan de exploitant (SFL). Alleen tijdelijke reclame tijdens gebruik van de hal is mogelijk;
- relatief hoge huurlasten (en betalen van de huur per uur).

Buitensportverenigingen

De buitensportverenigingen hebben:

- inkomsten uit de omzet van de kantine;
- reclame mogelijkheden langs de velden;
- relatief vrij lage huurlasten;
- eigen vergader-, activiteiten- en feestruimte;
- mogelijkheden tot onderverhuur kantine.

Maar deze verenigingen hebben ook kosten voor onder andere onderhoud, renovatie en nieuwbouw van het clubgebouw en kosten voor gas, water en licht.

4.1.2 Nieuw beleid

Binnensportverenigingen die gebruik maken van een gemeentelijke sportaccommodatie hebben minder mogelijkheden dan de buitensportverenigingen om geld te genereren. Bij de evaluatie van de compensatieregeling in 2005 is op basis van gegevens van het NOC*NSF de conclusie getrokken dat de verenigingen die deze compensatie van de gemeente kregen, niet zonder gemeentelijke steun kunnen voortbestaan. De buitensportverenigingen die gebruik maken van de gemeentelijke accommodaties

verkeren in een meer gezonde financiële situatie. Zij hebben extra kosten aan beheer en onderhoud van de kantine, maar kunnen ook meer geld genereren.

De gemeente wil het aanbod aan sport in Leiderdorp graag breed houden, zodat aangesloten wordt op de visie zoveel mogelijk Leiderdorpers te laten sporten. Sporten als basketbal, badminton en volleybal²⁷ kunnen daarom niet in het aanbod ontbreken.

Er is eenduidig beleid nodig om 1) een meer transparante en eerlijker ondersteuning te realiseren en 2) om geld te creëren, zodat het aanbod aan sportverenigingen gewaarborgd blijft. Onderstaand worden twee beleidsvoorstellen kort uitgewerkt.

- 1) *Eenduidige benadering: transparantie in verhuur en solidariteit*
Verenigingen worden meer gelijk behandeld. De kostendekkendheid van de huur van buiten- en binnensportaccommodaties wordt meer naar elkaar toe gebracht. Helemaal gelijk trekken van de kostendekkendheid is niet goed mogelijk, omdat de accommodaties en het gebruik ervan niet met elkaar te vergelijken zijn. Als uitgangspunt voor de kostendekkendheid is het wegvallen van de compensatieregelgeving voor de drie binnensportverenigingen genomen.

Door solidariteit van de sportverenigingen onderling is het mogelijk door huurverhoging van de verenigingen die in financieel meer mogelijkheden hebben of mogelijkheden kunnen creëren, een huurverlaging van de verenigingen die financieel minder mogelijkheden hebben, te realiseren. Het is voor de gemeente een budgetneutraal systeem: van de huurverhoging wordt de huurverlaging bekostigd.

Onderstaand worden de uitgangspunten voor binnen- en buitensport²⁸ voor een nieuw tarievenstelsel uiteen gezet. Voor verenigingen die gebruik maken van het zwembad en verenigingen die gebruik maken van de gymzalen, worden de tarieven niet aangepast.

Over het algemeen geldt dat tarieven elk jaar worden geïndexeerd met het CPI indexcijfer. Elke vijf jaar worden daarnaast de huurprijzen herzien. Het in rekening brengen van de nieuwe tarieven voor de binnensportverenigingen wordt in nader overleg met SFL verder vorm gegeven. Alle in het onderstaande voorstel aangegeven prijzen zijn bepaald op het prijspeil 2007.

Uitgangspunten binnensport (Bloemerd en De Does)

- De prijzen van de sporthallen moeten dalen, de daling is minimaal de compensatie van de sportclubs in de Bloemerd in 2006.
- De werkelijke kostprijs per uur is € 96,84²⁹.
- De binnensport in de hallen wordt door de gemeente met 60% gecompenseerd. De kostendekkendheid van de huur verschuift daarmee van 48% naar 40%. De uurprijs verlaagt daarmee van € 51,- naar € 38,74 per uur (hele sporthal).
- De huurverlaging beslaat per jaar maximaal € 5.000,- per vereniging;
- Dit leidt tot de volgende tarieven (in de berekening zijn de uren die verenigingen in 2006 hebben gehuurd als indicatie genomen):

sporthallen	2006	nieuw	verschil	comp. 2006
Velocitas	20.879,70	15.868,57	5.011,13-	
Alecto	3.085,50	2.344,98	740,52-	
Leython	38.715,38	29.423,69	9.291,69-	5.059,00
BVL	28.457,55	21.627,74	6.829,81-	7.623,00
Spotvogels	14.249,55	10.829,66	3.419,89-	1.203,00
DVO	11.589,75	8.808,21	2.781,54-	
totaal	116.977,43	88.902,84	28.074,58-	13.885,00

Uitgangspunten Buitensport (Bloemerd)

- De tarievenverhoging compenseert de tarievendaling van de binnensport.
- De kostendekkendheid moet voor elke vereniging gelijk zijn;
- De werkelijke kostprijs per m² is voor kunstgras € 7,93 en voor natuurgras €4,98³⁰.
- De gemeente compenseert de buitensport met 85% van de kosten. De kostendekkendheid verschuift hiermee van verschillende percentages per vereniging naar 15%;
- Uitzondering op het tarief per m² en de hoogte van kostendekkendheid is de prijs voor het kunstgras van Velocitas. Deze prijs is bepaald vanuit gemaakte afspraken en zal niet worden gewijzigd.
- Voor Alecto is het tarief bepaald op 5,5 natuurgrasveld. De bijdrage die zij van de gemeente ontvangen, is hier immers ook op gebaseerd.
- Voor het bepalen van het aantal m² zijn standaard afmetingen van de velden gehanteerd vanuit NOC*NSF³¹.
- De huurverhoging beslaat per jaar maximaal € 5.000,- per vereniging;
- De huurverhoging voor de buitensportverenigingen wordt (deels) ondervangen, doordat de gemeente de velden aan de verenigingen beschikbaar stelt voor onderverhuur. De inkomsten die hieruit voort komen zijn voor de betreffende verenigingen.
- De huidige huurinkomsten van de gemeente, anders dan die van RCL, Velocitas en Alecto wordt naar de betreffende buitensportvereniging doorgerekend.
- Dit alles leidt tot de volgende tarieven (per seizoen in vergelijking tot 2007-2008):

buitensport	2007	verhuur	totaal	nieuw	verschil
RCL	19.645,53	12.500,00	32.145,53	41.837,03	9.691,50
Velocitas	10.787,95	4.800,00	15.587,95	16.679,02	1.091,07
Alecto	6.548,68	-	6.548,68	24.094,49	17.545,81
totaal buitensport	49.482,16	17.300,00	54.282,16	82.610,54	28.328,38

De totale uitkomsten per vereniging worden in bijlage 6 weergegeven. Hierbij is ook de fasering opgenomen. Het kleine financiële voordeel voor de gemeente wordt gebruikt om de fasering mee te compenseren. Immers, de buitensport

compenseert het eerste jaar niet voldoende om de verlaging van de binnensporttarieven mee op te vangen.

2) *Financieel voordeel: een beheerstichting voor buitensportverenigingen*

In hoofdstuk 3 werd al ingegaan op het feit dat de gemeente het beleid voor de drie hoofdgebruikers van de Bloemerd gelijk wil trekken. Onduidelijkheid in verantwoordelijkheden leidt tot klachten. Aangegeven werd het beheer en onderhoud van de Bloemerd bij de verenigingen te leggen.

Bij het onderbrengen van 'de gelegenheid tot sportbeoefening' (wat inhoudt het beheer en onderhoud van de velden, maar ook toegang tot de kleedkamer, douches, materialen ed.) in een beheerstichting kan bij investeringen in sportaccommodaties de omzetbelasting die drukt op de investering en op onderhoud, aanschaf van materialen en drank en eten terug worden gevorderd. Het gebruik maken van deze regeling kan voor de stichting en daarmee voor de verenigingen een aanzienlijk financieel voordeel opleveren³². Onder andere het verbouw aan de clubgebouwen gebeurt nu belast. Dit kan met tussenkomst van een stichting onbelast gebeuren, evenals het doen van eigen investeringen in bijvoorbeeld het leggen van kunstgras. De gemeente behaalt haar voordeel doordat zij budgetten exclusief BTW kan meegeven aan de stichting.

Concreet houdt een beheerstichting het volgende in:

- er wordt een stichting gevormd over de sportaccommodatie in de Bloemerd;
- de gemeente geeft een gebruiksrecht af over de velden aan de stichting;
- beheer en het onderhoud over de Bloemerd (velden inclusief toebehoren) komt bij de stichting te liggen;
- de verenigingen brengen de clubgebouwen onder in de stichting door een gebruiksrecht af te geven;
- beheer en onderhoud over de clubgebouwen komen bij de stichting te liggen;
- de stichting geeft de gelegenheid tot sporten aan de verenigingen en aan scholen en incidentele gebruikers. Hierbij zal een verplichting ten aanzien van veldhuur en -tarieven voor scholen worden gesteld;
- de stichting heeft de mogelijkheid de clubgebouwen onder te verhuren aan gebruikers³³;
- de huidige beschikbare onderhoudsbudgetten van de gemeente worden aan de beheerstichting meegegeven.

Bij goed functioneren van de stichting, kan op termijn ook de sporthal in de stichting worden ondergebracht. Voor de Vereniging IJssport Leiderdorp is in het kader van de W4 al een start gemaakt met het opzetten van een soortgelijke stichting.

Met de betreffende verenigingen zal worden onderzocht op welke wijze een dergelijke stichting vorm kan krijgen.

4.1.3 Is hiermee de vraag om financiële ondersteuning opgelost?

De verwachting is dat de mogelijkheden voor de sportverenigingen met bovenstaand genoemde voorstellen voldoende zijn om de verenigingen financieel gezond te kunnen laten zijn. Een voorstel van BVL – het in eigen beheer nemen van de kantine – is in deze nota niet verder uitgewerkt. Er is niet bij elke betrokken vereniging voldoende draagvlak om deze aangedragen oplossing in de praktijk te brengen.

Aan de vraag van DVO om contributies op te nemen in de nota is niet voldaan. Het opnemen van contributies in de sportnota is niet van belang voor het vormen van gemeentelijk beleid. Dat hogere lasten voor de verenigingen kunnen leiden tot hogere contributies spreekt voor zich. Door de basis – de tarieven van de sportaccommodaties – meer gelijk te trekken werkt de gemeente aan een eerlijker benadering van de sportclubs. De verenigingen gaan zelf over hoe dit te vertalen in hun begroting. De contributies zijn voor iedereen inzichtelijk te krijgen via bijvoorbeeld de verschillende websites van de verenigingen.

Ten slotte is in dit hoofdstuk niet nader ingegaan op het verstrekken van leningen en garantstellingen. In bijlage 7 is de beleidsnota garantstellingen opgenomen, waarin een eenduidig beleid op het gebied gemeentegaranties is geformuleerd. Bij het doen van grote investeringen door sportverenigingen en de vraag naar gemeentelijke financiële ondersteuning wordt naar deze beleidsnota garantstellingen verwezen.

4.2 Knelpunt 2: vermogen in organisatie

4.2.1 Huidige organisatorische situatie: een analyse

Het NOC*NSF heeft vastgesteld dat steeds minder mensen in Nederland in staat zijn om vrijwilligerswerk te doen. De verzwaarde wet- en regelgeving maakt het er ook niet makkelijker of aantrekkelijker op. Sportverenigingen zijn in grote mate afhankelijk van vrijwilligers. Het NOC*NSF concludeert dan ook dat de georganiseerde sport onder druk staat. Dit is merkbaar in Leiderdorp. Veel verenigingen lopen tegen een vrijwilligerstekort aan³⁴. Vanuit het gebrek aan vrijwilligers ontstaat bij de verenigingen vanzelfsprekend de behoefte aan verenigingsondersteuning. Met name de binnensportverenigingen hebben aangegeven de leden meer aan de vereniging te willen binden om de betrokkenheid bij de vereniging en daarmee de inzet van de leden voor de vereniging, te vergroten.

Het Sportservicepunt heeft in het protocol van afspraken tussen de gemeente organisatorische ondersteuning aan verenigingen opgenomen staan:

Vrijwilligers

- Het Sportservicepunt brengt vraag en aanbod via de website in beeld;
- Stagiaires van het ROC Leiden en de Johan Cruyff University kunnen extra ondersteuning bieden aan verenigingen en aan het Sportservicepunt;
- Het Sportservicepunt leidt toekomstige vrijwilligers en/of medewerkers voor de sportverenigingen en het Sportservicepunt op.

Verenigingsondersteuning

Het Sportservicepunt ondersteunt verenigingen om efficiënter en effectiever te kunnen functioneren: verenigingen die hun aanbod beter willen afstemmen op de vraag vanuit de bevolking, kunnen ondersteuning krijgen bij de organisatie van een behoeftepeiling en opzet van een plan ter zaken.

Shared service, omnisport

Het Sportservicepunt heeft hierbij een faciliterende rol. Door schaalvergroting en professionalisering kunnen efficiencyvoordelen voor de deelnemende verenigingen worden behaald.

4.2.2 Nieuw beleid

De verenigingen ervaren een tekort aan mensen die zich binnen de vereniging op organisatorisch vlak bewegen. De gemeente biedt via het Sportservicepunt voldoende mogelijkheden om het organisatorische vermogen van de sportverenigingen te vergroten. Het aanbod van het Sportservicepunt kan beter worden benut. Het Sportservicepunt probeert met name de kleinere verenigingen zo goed mogelijk te ondersteunen. Van de grotere verenigingen wordt verwacht dat zij voor verenigingsondersteuning ook terecht kunnen bij de sportbonden.

De werking van het Sportservicepunt zal in 2007 worden geëvalueerd. Vooruitlopend op deze evaluatie is in samenspraak met het Sportservicepunt een aanscherping van het protocol geformuleerd, waarin opgenomen wordt dat:

- het Sportservicepunt een platform vormt voor sportverenigingen;
- het Sportservicepunt met name een faciliterende rol heeft, waarbij zij inspeelt op de vragen en behoeften uit het veld;
- het Sportservicepunt vanuit haar ervaring en de geluiden die zij uit het veld hoort, een adviserende functie heeft naar de gemeente ten aanzien van beleidsvorming.

De verenigingen worden in de evaluatie betrokken, zodat in het vervolg de verenigingsondersteuning beter aansluit op de wensen van de sportverenigingen.

Er zijn, naast het functioneren van het Servicepunt, drie zaken die worden aangepakt, waardoor het organisatorisch vermogen van verenigingen beter wordt.

1) Vrijwilligersbeleid

In 2008 wordt in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), door de gemeente vrijwilligersbeleid geformuleerd. Hierin zijn ook vrijwilligers in de sport een onderdeel. Ter voorbereiding van de beleidsnota wordt eind 2007 bij (onder andere) de sportverenigingen geïnventariseerd wat de wensen en behoeften zijn ten aanzien van vrijwilligers en hoe zij het vrijwilligersbeleid graag ingevuld zien worden door de gemeente.

2) Binding van leden

Bij inroosting van de sportverenigingen in de gemeentelijke binnensportaccommodaties moet rekening worden gehouden met het sociale

aspect van sporten: een gezellige (hoek in de) kantine en vaste avonden voor specifieke verenigingen dragen hier aan bij.

3) *Shared service/omnisport*

Momenteel ligt hiervoor bij het Sportservicepunt een taak weggelegd. Geïnteresseerde verenigingen dienen echter wel eerst met elkaar tot een overeenstemming te komen over de opzet van een omnisportvereniging³⁵. Er moet worden bekeken welke beheerstaken, zoals bijvoorbeeld diverse administratieve werkzaamheden, gezamenlijk uitgevoerd zouden kunnen worden.

De gemeente wil de verenigingen ondersteunen door het organiseren van een bijeenkomst over shared service/omnisport voor en met de geïnteresseerde verenigingen.

4.3 Conclusie en beleid

De doelstelling die de gemeente zichzelf in dit hoofdstuk stelt is dat zij de sportverenigingen ondersteund om (financieel) gezond te kunnen blijven. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende sporten.

In dit hoofdstuk zijn de volgende twee knelpunten uiteengezet:

1. Gebrek aan financiën
2. Vermogen in de organisatie

Deze knelpunten zijn geanalyseerd door de huidige stand van zaken te geven. Vervolgens is ingegaan op een aantal concrete mogelijke oplossingen die er zijn.

De buitensportverenigingen verkeren in een (relatief) gezonde financiële situatie. Dit geldt in mindere mate voor een aantal binnensportverenigingen. Door een efficiëntere inzet van de huidige middelen moet het voor verenigingen mogelijk zijn financieel gezond te zijn of blijven.

- Er is een transparanter tariefstelsel opgezet, waarin elke vereniging de kostprijs van de gebruikte sportaccommodatie betaalt. Hier tegenover stelt de gemeente een gelijk percentage aan compensatie beschikbaar. De buitensportverenigingen gaan ten opzichte van de huidige situatie per saldo meer betalen. De binnensportverenigingen betalen vanuit dit voorstel per saldo minder huur;
- De buitensportverenigingen krijgen de velden beschikbaar voor onderverhuur, waardoor zij extra inkomsten kunnen genereren;
- Daarnaast wordt een beheerstichting opgericht, waardoor buitensportverenigingen kunnen profiteren van onbelast investeren.

Het vermogen in de organisatie van verenigingen kan worden versterkt door een betere inzet van de beschikbare middelen door het Sportservicepunt. Het Sportservicepunt zal in 2007 worden geëvalueerd. Hierbij zal met name ook worden gekeken naar verenigingsondersteuning. Ten slotte wordt door de gemeente:

- een vrijwilligersbeleid ontwikkeld, waarbij sportverenigingen worden betrokken;
- meer aandacht geschonken via SFL aan de binding van leden bij een sportclub.

Betrokken verenigingen bekijken met elkaar de mogelijkheden van shared service (omnisport). De gemeente kan hen hierin ondersteunen door organisatie van een bijeenkomst over dit thema. Het Sportservicepunt kan worden ingeschakeld bij vragen of facilitering.

Hoofdstuk 5. Hoe wordt sport gestimuleerd?

Fietsclub, Triatlon Leiderdorp

5.0 Inleiding

De gemeente Leiderdorp ziet graag zoveel mogelijk mensen bewegen. Ze heeft zichzelf daarom tot doel gesteld sport en bewegen actief te stimuleren. Dit wil de gemeente allereerst doen door een breed aanbod in stand te houden. Het credo luidt: er is voor ieder wat wils. Daarnaast wil de gemeente sport als middel inzetten om bepaalde maatschappelijke doelen mee te bereiken.

Het zwaartepunt ten aanzien van sport verschuift landelijk gezien van *sport als doel* naar *sport als middel*. De gemeente Leiderdorp wil hierop aansluiten en hecht daarom waarde aan de maatschappelijke betekenis van sport. In dit vijfde hoofdstuk wordt aan sport als middel aandacht besteed.

5.1 Sportstimulering

Vanuit de visie van het Leiderdorpse sportbeleid is in hoofdstuk 3 en 4 gesproken over een zo laagdrempelig mogelijk pakket aan sportvoorzieningen; zowel accommodaties als verenigingen. Iedereen doet mee, maar er zijn altijd mensen die – bovenop het reguliere sport- en bewegingsaanbod – extra stimulering nodig hebben om een bepaald welzijnsniveau te behalen³⁶.

Binnen Leiderdorp wordt ervoor gekozen om de komende vier jaar de aandacht te richten op de onderstaande drie doelen. Met sport en bewegingsactiviteiten kunnen deze doelen worden bereikt.

- versterken van de sociale cohesie
- het tegengaan van overgewicht bij kinderen;
- het voorkomen van sociaal isolement.

Verschillende doelgroepen, die in de sportnota 1996 apart werden benoemd³⁷, kunnen binnen de bovenstaande prioriteiten vallen. De benadering is hiermee doelgroepoverstijgend.

5.1.1 Sociale cohesie

Sport als middel voor sociale cohesie wordt breed erkend³⁸. Met *sociale cohesie* wordt in deze nota bedoeld op de sociale interactie *tussen de inwoners van Leiderdorp en met name de verschillende leeftijdsgroepen en inwoners van verschillende afkomsten*. Sport brengt mensen samen. Dit is van belang voor een gezond leefklimaat.

5.1.2 Beweging in de strijd tegen overgewicht bij kinderen

Door sport als zinvolle vrijetijdsbesteding onder de aandacht te brengen bij jongeren levert het een bijdrage aan het probleem van overgewicht³⁹. De tendens is dat kinderen steeds zwaarder worden. Dit komt door een verkeerd voedingspatroon, maar ook door bewegingsarmoede⁴⁰.

5.1.3 Participatie tegen sociaal isolement

Van sociaal isolement is sprake wanneer iemand zich eenzaam voelt en geen of nauwelijks sociale contacten heeft. In deze nota wordt het ontbreken van een dagelijks ritme ook onder isolement geschaard. Sport kan als middel worden gezien om eenzaamheid te voorkomen of dat mensen in een dagelijks ritme komen, waardoor zij (weer) actief deelnemen aan de samenleving.

5.2 Het aanbod: beleidsontwikkeling en subsidiëring

5.2.1 Beleidsontwikkeling

Bij toekomstige beleidsontwikkeling zal sportstimulering via de drie bovenstaande doelen worden opgenomen. Er zijn voor 2007 concrete momenten te noemen, waarbij dit plaats vindt:

- Met de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zullen sport en bewegen een plaats krijgen in het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten (prestatieveld 1 van de WMO).
- Ook zal in de nota Lokaal Gezondheidsbeleid, welke gepland staat voor 2007, indien nodig extra aandacht worden besteed aan (preventie van) negatieve effecten van maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij zal de aandacht kunnen uitgaan naar bijvoorbeeld het verantwoord omgaan met alcohol in sportkantines.
- In de nota 'Jeugd in beeld' is overgewicht bij en vrije tijdsbesteding (waaronder bewegen) van jeugd en jongeren als deelproduct opgenomen. In 2007 wordt uitwerking gegeven aan deze nota⁴¹.
- Met betrekking tot sociaal isolement worden door het aanbieden van een breed scala aan (onder andere) sportactiviteiten, inwoners die van een uitkering afhankelijk zijn via de sociale dienst gestimuleerd om weer zelfstandig te kunnen worden.

5.2.2 Sturing via subsidie

De gemeente zet in op activiteiten om de genoemde doelen na te streven en Leiderdorpers een bepaald welzijnsniveau te kunnen laten behalen.

Gesubsidieerde organisaties

Momenteel worden instellingen als SCw en Pluspunt door de gemeente gesubsidieerd om (onder andere) activiteiten ten aanzien van sport en bewegen uit te voeren.

Het Sportservicepunt wordt door de gemeente gesubsidieerd om een faciliterende rol te bieden ten aanzien van sport- en bewegingsactiviteiten in Leiderdorp:

- ze ondersteunt sport- en bewegingsactiviteiten van SCw en Pluspunt in Leiderdorp
- iedereen kan er terecht met vragen over sport en bewegen
- het Sportservicepunt heeft het overzicht over alle sport- en bewegingsactiviteiten in het dorp
- er is een sportuitleen in het Sportservicepunt gevestigd. Hier worden tegen vergoeding materialen beschikbaar gesteld voor sport en bewegen door ongeorganiseerde sporters en ten behoeve van buurtgerichte activiteiten.

Minimaregeling

De gemeente heeft een regeling dat mensen die tot 110% van het minimum verdienen, maximaal € 100,- per gezinslid kunnen ontvangen voor activiteiten in de sfeer van sport, recreatie, cultuur en dergelijken. Lidmaatschap van een sportvereniging valt onder de regeling. Uiteraard hebben de verenigingen op dit punt zelf ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Sportstimuleringsubsidie

In bepaalde gevallen kan door een sportvereniging of instellingen ook een activiteitensubsidie worden verkregen. Er is een budget van € 12.000,- bij het Sportservicepunt ingezet voor de breedtesportimpuls (2005 – 2008). Dit betekent dat er geen vrije aanvragen gedaan kunnen worden rechtstreeks bij de gemeente. Voor het

verkrijgen van subsidie heeft het Sportservicepunt een aantal vereisten⁴².

In bijlage 9 is een overzicht opgenomen van alle activiteiten met de bijbehorende budgetten die sport en beweging in 2006 hebben ondersteund en/of gestimuleerd. De meeste van de genoemde budgetten worden structureel of meerdere jaren ingezet.

Externe subsidiëringbronnen

Naast subsidiëring vanuit de gemeente, gaat de gemeente actief op zoek naar externe sport- en bewegingsstimuleringsubsidies. De verenigingen wordt gevraagd de gemeente op de hoogte te stellen, indien zij mogelijkheden onder ogen krijgen. Voorbeelden van stimuleringsmaatregelen zijn de *breedtesportimpuls* en de *regeling huisvesting brede scholen / multifunctionele sportaccommodaties* waar de gemeente de afgelopen jaren aanvragen voor heeft ingediend. Korte lijnen met organisaties als het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Provincie Zuid-Holland en Sportservice Zuid-Holland zijn hierbij van belang.

5.2.3 Sportactiviteiten bij verenigingen

Eerder werd in deze nota al genoemd dat ongeveer een kwart van de inwoners van Leiderdorp aangesloten is bij een sportvereniging. Sportverenigingen spelen daarmee een belangrijke rol bij de stimulering van sport en bewegen. Zij zijn in staat hun leden te begeleiden bij het sporten en bewegen. Ook dragen de verenigingen bij aan de instandhouding en versterking van de sociale cohesie van het dorp. Sportverenigingen worden daarom door de gemeente van harte uitgenodigd mee te denken over de invulling van sportstimulering. Met het aanbieden van activiteiten gericht op (één van) de drie genoemde thema's kan het aanbod aan sport en beweging in Leiderdorp worden vergroot⁴³. Hoewel deze nota is gericht op bewegingsstimulering doet de gemeente ten aanzien van *participatie* ook beroep op de denksportverenigingen. Met name (ook) ouderdom en een handicap kan leiden tot eenzaamheid en het ontbreken van sociale contacten. Deze doelgroepen zijn veelal minder in staat om te bewegen. Denksporten kunnen bijdragen aan het bij elkaar brengen van minder mobiele personen.

Communicatie

De gemeente zet zich in voor verenigingen die met hun sportvereniging aandacht besteden aan *sport als middel*. Zij wil dit doen door verbeterde communicatie. Verenigingen die extra activiteiten organiseren en daarmee specifiek richting geven aan de prioriteiten die in dit hoofdstuk zijn aangegeven, kunnen rekenen op extra communicatieve aandacht vanuit de gemeente, bijvoorbeeld aankondigingen van de activiteiten via de pers of via internet.

Om de bekendheid van sportverenigingen te vergroten, zal de gemeente op haar website www.leiderdorp.nl betere informatie verschaffen en een duidelijker link leggen met het gemeentelijk Sportservicepunt. Op www.sportleiderdorp.nl, de site van het Sportservicepunt, staan vele sportverenigingen reeds benoemd. Hierdoor is het aanbod aan (informatie over lidmaatschap bij) sportverenigingen in Leiderdorp beter inzichtelijk. Verenigingen worden gevraagd zelf een verzoek bij het Sportservicepunt te doen om op deze website geplaatst te worden.

Actieve betrokkenheid

De gemeente wil graag samenwerking tussen verenigingen en andere partijen stimuleren in het kader van *sport als middel*. De verenigingen kunnen bijdragen bij aan de in dit hoofdstuk benoemde doelen. Bovendien kunnen verenigingen door samenwerking te zoeken, sport in het algemeen en de 'eigen' sport in het bijzonder, promoten.

Er komt een platform waar sportverenigingen en andere geïnteresseerde partijen hun vraag en aanbod uiteen kunnen zetten. School en sport, kinderopvang en sport en gezondheidszorg en sport worden op deze wijze dichter bij elkaar gebracht. De gemeente vormt de makelaar, zorgt voor een overlegstructuur en coördineert deze. De verenigingen en mogelijke andere partijen vullen in samenwerking met de gemeente de agenda en zorgen voor de uitvoering van wat besproken wordt. In een dergelijk overleg zullen subsidieaanvragen voor externe financiering zoals genoemd in de bovenstaande paragraaf, kunnen worden behandeld. Veelal vereist een dergelijke stimuleringsmaatregel een samenwerking tussen verschillende partijen.

Op 13 november 2006 is in het Bloemerdooverleg, opgericht na het verschijnen van het rapport *Leiderdorpers bewegen te bewegen (2004)*, gesproken over de voortzetting van het overleg. Er bleek te weinig animo bij de verenigingen te zijn hiervoor. De verenigingen hebben geconcludeerd dat er geen (gezamenlijk) probleem en ook geen gezamenlijke visie was, om het overleg voort te zetten. Door de regie bij de gemeente te leggen en een duidelijk doel te formuleren, hoopt de gemeente samenwerking tussen alle partijen te kunnen stimuleren. Onderzocht zal worden welke vorm wenselijk is.

5.3 Conclusie en beleid

De gemeente heeft zichzelf tot doel gesteld sport en beweging onder Leiderdorpse inwoners te stimuleren. Het uitgangspunt is *'iedereen doet mee'*. Er zijn echter inwoners van Leiderdorp die extra stimulering nodig hebben om mee te kunnen doen.

In dit hoofdstuk zijn drie maatschappelijke doelen besproken die met sport- en beweging kunnen worden bereikt: het bevorderen van sociale cohesie, het terugdringen van overgewicht bij kinderen en het voorkomen van sociaal isolement.

De gemeente verstrekt subsidies aan het Sportservicepunt, SCw en Pluspunt. Bij alledrie de stichtingen wordt al ingezet op de drie genoemde doelen. Binnen de bestaande budgetten wordt de aandacht extra op de drie thema's gericht.

Naast gesubsidieerde activiteiten kunnen verenigingen en instellingen die zich met sport- en bewegingsstimulering bezig houden bij het Sportservicepunt subsidie aanvragen. De vereisten van het Sportservicepunt voor het verkrijgen van subsidie zullen worden aangescherpt naar de in deze nota opgenomen doelen. Inwoners van Leiderdorp kunnen er terecht met vragen over sport en beweging en voor het faciliteren van sport- en bewegingsinitiatieven.

De gemeente zal actief op zoek gaan naar externe financieringsbronnen, zoals stimuleringsmaatregelen vanuit de overheid. Verenigingen worden daarnaast

uitgenodigd mee te denken aan de invulling van sportstimulering in Leiderdorp. De gemeente wil door de verenigingen georganiseerde sportstimulering aanmoedigen door extra aandacht te geven aan de communicatie ten aanzien van de activiteiten. Ten slotte wil zij verenigingen en andere organisaties bij elkaar brengen door een platform te creëren van een aantal sportbestuurders en bestuurders van organisaties als scholen en kinderopvanginstellingen. Voorkomen moet worden dat dit overleg een vervanging is voor het onlangs opgeheven Bloemerdooverleg. De insteek is expliciet sportstimulering en niet accommodatie(beleid) gericht.

Hoofdstuk 6. Actiepunten en planning

In onderstaand schema worden acties die voortkomen uit deze nota uiteengezet.

ACTIEPUNT	UITVOERDER	ONDERZOEK	BUDGET	INVOERING
Evaluatie sportnota 2007-2011	afdeling beleid en projecten	2010	n.v.t.	Bij nieuwe beleidsvorming ten aanzien van sport

Doel 1: voldoende en gevarieerd aanbod sportvoorzieningen				
SFL en de gemeente hebben in het contract afspraken gemaakt over het beheer. Deze afspraken worden door de gemeente gecontroleerd op naleving.	afdeling gemeentewerken (beheer)	Nieuw contract is per 2006 afgesloten	n.v.t.	Lopende het contract (tot en met 2010)
In de contracten met de hoofdgebruikers van de Bloemerd verantwoordelijkheden vastleggen.	afdeling gemeentewerken (beheer)	Samenlopen met beheerstichting	n.v.t.	2008-2009
De onderhoudsplanning ten aanzien van de accommodaties van Planon en beheer gemeente navolgen.	afdeling gemeentewerken (beheer)	lopend	onderdeel onderhoudsbudget sportaccommodaties gemeentewerken	Lopend
De gemeente vormt kaders voor verhuur van binnensport voor SFL	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij)	2007	n.v.t.	Seizoen 2008-2009

Enquête naar de behoefte aan sport en beweging en het bijbehorende voorzieningenniveau onder Leiderdorpse inwoners	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij)	2010	nog in te vullen	Bij nieuwe beleidsvorming ten aanzien van sport
Vraag- en aanbod van (sport)accommodaties in beeld brengen. Hiertoe een inventarisatie te houden bij de sportverenigingen die de beschikking hebben over eigen ruimten.	afdeling gemeentewerken (beheer) en afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij)	2008	n.v.t.	2008
Afstemmen gemeentelijke onderhoudsplanning Bloemerd en beschikbare budgetten	afdeling gemeentewerken (beheer en uitvoering)	2007/2008	Binnen beschikbare budgetten	2008

Doel 2: ondersteuning sportvoorzieningen om (financieel) gezond te blijven				
Invoeren transparant tariefensysteem voor de huur van sportaccommodaties	afdeling gemeentewerken (beheer)	2007	budgetneutraal	Seizoen 2008-2009
Oprichten beheerstichting voor de Bloemerd	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij / sport) en afdeling gemeentewerken (beheer en uitvoering) met betrokken sportverenigingen	2007/2008	budgetneutraal	2009
Evaluatie contract Sportfondsen Leiderdorp	afdeling gemeentewerken (beheer)	2009	n.v.t.	
Evaluatie Servicepunt Sport en Bewegen	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij / sport) met (oa) sportverenigingen	2007/2008	Verenigingsondersteuning Sportservicepunt 2005-2008: € 63.400,- Totaal op meerjarenbegroting voor na 2008: € 82.443,-	Mogelijke wijzigingen per 2009
Ontwikkelen van een vrijwilligersbeleid (dit beleid omslaat ook andere beleidsvelden dan sport)	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij / vrijwilligers)	2007: enquête bij (onder andere) sportverenigingen	* Voorziening vrijwilligersbeleid (totaal structureel: € 12.000,-) * Sportservicepunt 2005-2008: € 5.400,-	2008

Inventariserende bijeenkomst shared service / omnisport	sportverenigingen met coördinatie Sportservicepunt. De gemeente faciliteert.	n.a.v. behoeften verenigingen	Shared service ondersteuning Sportservicepunt 2005- 2008: € 13.300,-	
--	---	----------------------------------	---	--

Doel 3: sport en bewegen stimuleren				
Aanscherpen van inzet <i>sport als middel</i> bij SCw en Pluspunt	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij / subsidie)	Uitvoeringsovereenkomst (UVOK)	binnen subsidiebudgetten	Lopende elk subsidiejaar tot 2011
Opstellen vereisten voor verdeling sportstimuleringsbudget	Afdeling beleid en projecten, cluster maatschappij / subsidie en Sportservicepunt	Samenlopend met evaluatie	n.v.t.	2009
In beleidsontwikkeling betrekken van belang van bewegen bij vraagstukken <i>sociale cohesie, overgewicht bij jeugd en jongeren en sociaal isolement.</i>	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij)	lopend	binnen productbegroting	lopend
Aanvragen van externe subsidievormen (stimuleringsregelingen)	gemeente, Sportservicepunt en sportverenigingen	lopend	geen	lopend
Communicatieve aandacht bij inzet <i>sport als middel</i> door sportverenigingen	afdeling concern zaken (communicatie)	lopend	n.v.t.	lopend
Instellen terugkerend overleg tussen (in ieder geval) sportverenigingen, scholen en kinderopvang	afdeling beleid en projecten (cluster maatschappij) en Sportservicepunt	2007: verkennen van wenselijke vorm van overleg		2008

Bijlage 1 Servicepunt Sport en Bewegen

Inleiding

In de sportnota staat dat het Servicepunt Sport en Bewegen door de gemeente wordt gesubsidieerd ten aanzien van sport- en bewegingsactiviteiten in Leiderdorp. Het Servicepunt voert middels vier hoofdpunten het breedtesportbeleid van de gemeente Leiderdorp uit. Deze hoofdpunten zijn:

1. Verenigingsondersteuning en Servicepunt Sport en Bewegen
2. Buurt, Onderwijs en Sport
3. Ouderen
4. Lichamelijk Gehandicapten.

In deze bijlage geeft het Servicepunt weer wat per hoofdpunt aan taken door het Servicepunt wordt uitgevoerd en wat is bereikt in de afgelopen periode.

1. Verenigingsondersteuning en Servicepunt Sport en Bewegen

Verenigingsondersteuning

In 2006 was er structureel overleg tussen het Servicepunt en overheid, sportbonden, sportservice Zuid- Holland, Sportfondsen Leiderdorp, organisaties en sportverenigingen. Dit met als doel om te kijken waar het Servicepunt verenigingen concreet in kan ondersteunen. Daarnaast was er incidenteel overleg in de vorm van het bijwonen van bestuursvergaderingen van sportverenigingen en crisisoverleg.

Sportverenigingen die hun vragen aan het Servicepunt voorleggen worden op verschillende manieren geholpen. Afhankelijk van de vraag krijgen zij standaard advies, advies op maat, worden zij doorverwezen of zal het Servicepunt bemiddelen. Op de website van het Servicepunt staan praktische documenten zoals wet- en regelgeving en een document waarin de voorwaarden staan om subsidie aan te vragen bij het Servicepunt.

Naast het geven van advies ondersteunt het Servicepunt sportverenigingen ook financieel en treedt zij in sommige gevallen op als klankbord.

Stageproject

In 2006 hebben ca. 30 ROC- leerlingen en 2 HBO- studenten een stageplaats via het Servicepunt Sport en Bewegen gekregen. De ROC- studenten hebben zich voornamelijk bezig gehouden met het geven van trainingen bij verschillende sportverenigingen. Ook hebben zij verschillende (vakantie) activiteiten georganiseerd en/ of begeleidt. De HBO- studenten hebben voornamelijk beleidsvraagstukken beantwoord. De resultaten van 2005 zijn geëvalueerd en met de partners (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool van Amsterdam, ROC Leiden en DaVinci College) zijn vernieuwde afspraken gemaakt. Er is een inventarisatie gemaakt van het aantal incidentele stageplaatsen (20 stuks) en het aantal stageplaatsen bij sportverenigingen. Voor het VMBO, MBO en HBO zijn de stageplaatsen omschreven en gestandaardiseerd.

Algemene invulling Servicepunt Sport en Bewegen

Voor het Servicepunt is het van belang de naamsbekendheid te verhogen. In dit kader is er een PR campagne gestart. Wekelijks wordt er een advertentie geplaatst in het

Leiderdorps Weekblad, er is een brochure ontworpen en gedrukt. Deze brochure is verspreid via het gemeentehuis, bibliotheek, sportverenigingen en andere plaatsen waar veel Leiderdorpers komen. Op de lokale kabelkrant worden geregeld nieuwsberichten geplaatst en journalisten worden bij alle evenementen van het Servicepunt uitgenodigd.

De website www.sportleiderdorp.nl is ontwikkeld, deze wordt bijgehouden door een medewerker van het Servicepunt. Het aantal bezoekers van de website stijgt bijna iedere maand.

2. Buurt, Onderwijs en Sport

Schoolsport

De in 2005 opgestelde schoolsportprocedure is in 2006 met succes geïntroduceerd. Scholen kunnen inmiddels inschrijven via de website van het Servicepunt en het aantal toernooien is gegroeid van zeven naar negen. Er is een schoolsportkalender geïntroduceerd en leerlingen hebben aan het begin van het jaar de schoolsportbrochure ontvangen. Hierin staat relevante informatie over alle schoolsporttoernooien. Naast de schoolsporttoernooien is er een draaiboek voor een schoolsportdag en organiseert het Servicepunt diverse (vakantie) activiteiten voor basisschooljeugd.

Sportuitleen

Om bekendheid te geven aan de sportuitleen zijn er in 2006 verschillende (particuliere) activiteiten ondersteund. Dit houdt in dat klanten van de sportuitleen tegen een gereduceerd bedrag artikelen kunnen huren. Activiteiten die in 2006 ondersteund werden hadden betrekking op buurt- en wijk sport en verenigingsondersteuning. Het assortiment van de sportuitleen is door de structurele samenwerking met www.sportuitleen.nl aanzienlijk vergroot. Tevens is er eind 2006 een geautomatiseerd systeem ontwikkeld, wat klanten de mogelijkheid geeft via www.sportleiderdorp.nl één of meerdere artikelen te bestellen.

Street Survival

Via het Servicepunt loopt het project 'Street Survival'. Dit is een fysieke normen en waarden training die door professionals wordt gegeven en zich in het verleden heeft bewezen. Een pilot gedurende acht weken heeft inmiddels plaats gevonden. Hiermee zijn zo'n 30 jongeren bereikt. In het project werken het Visser 't Hooft College, het Sociaal Cultureel Werk Leiderdorp en het Servicepunt samen. De planning is om deze training op twee sporen verder uit te zetten; het Visser 't Hooft College krijgt deze cursus aangeboden voor de moeilijke groepen en er wordt in combinatie met de wijkagent, het buurtwerk en anderen gekeken hoe het Servicepunt kan helpen succesvolle activiteiten voor de jeugd in de wijk te blijven organiseren.

Stimulering buurtgerichte sportactiviteiten

Diverse buurtgerichte activiteiten, georganiseerd door derden, worden financieel ondersteund. Deze activiteiten stonden in 2006 in het kader van Bevrijdingsdag en Koninginnedag. Daarnaast heeft het Servicepunt zelf de activiteit "Ontdek je buurt" georganiseerd. Dit evenement werd in samenwerking met Sociaal Cultureel Werk Leiderdorp uitgevoerd en fungeerde als een kick-off voor het structureel organiseren van activiteiten in de verschillende buurten. Dit wel in samenwerking met de buurtverenigingen zelf.

3. Ouderen

In samenwerking met het Pluspunt wordt het GALM- project financieel ondersteund. Dit GALM- project is een sportstimuleringsproject gericht op senioren. Er wordt o.a. een fitheidstest afgenomen en deelnemers kunnen een daaropvolgend een activiteitenprogramma volgen. Ook de zomeractiviteiten georganiseerd door Pluspunt worden door het Servicepunt financieel ondersteund. De sportinstuif wordt continu door twee MBO stagiaires ondersteund. Voor de deelnemers van de sportinstuif wordt de jaarlijkse fittest georganiseerd.

Tijdens de 50+ beurs in 2006 zijn verschillende activiteiten georganiseerd en heeft het Servicepunt ondersteuning geboden. Daarnaast zijn er nog diverse andere activiteiten waarbij stagiaires hebben ondersteund en/of het servicepunt via subsidie heeft bijgedragen aan de uitvoering ervan.

4. Lichamelijk gehandicapten

In de projectomschrijving is aangegeven dat 5 koppels zouden worden gevormd van niet-gehandicapten en gehandicapten. De gehandicapten zouden bij het sporten worden begeleid. Er is met Jespa, stichting voor gehandicapten sporters, een oriënterend gesprek geweest over het project sportmaatje. Dit heeft nog niet tot concrete resultaten geleid. Gezocht is nu naar meer praktische ondersteuning van de reeds bestaande voorzieningen, zoals ondersteuning van het gehandicaptenteam van RCL en dergelijke andere activiteiten gericht op beweging voor gehandicapten.

5. Overige diensten

Verengingen en instellingen gebruik maken van de mogelijkheid om een stimuleringssubsidie te ontvangen. Onder andere de volgende sportverenigingen/instellingen hebben subsidie ontvangen:

- Voetbal vereniging RCL, ten behoeve van het G-elftal
- Jespa, ten behoeve van de rolstoeldanswedstrijd
- SMOK school, ten behoeve van Fairplay Clinic
- Vrienden van de Oude Kern, ten behoeve van Beachvolleybaltoernooi
- Stichting Pluspunt, ten behoeve van GALM- project en Zomeractiviteiten
- Leyhof, ten behoeve van buurtactiviteiten
- Sociaal Cultureel Werk, ten behoeve vakantieactiviteiten.

Begroting / Realisatie Servicepunt Sport en Bewegen				
Bestedingsbudget per project¹	2005	2006	2007	2008
	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
Verenigingsondersteuning				
Materiële kosten	€ -	€ 1.380,00	€ 3.000,00	€ 1.500,00
Personeelskosten	€ -	€ 23.430,46	€ 33.500,00	€ 32.500,00
Personeelspercentage	0,00%	26,77%	38,28%	37,14%
Servicepunt Sport en Bewegen				
Materiële kosten	€ 9.833,00	€ 61.196,72	€ 9500,00	€ 7.500,00
Huur	€ 5.355,00	€ 8.325,00	€ 15.000,00	€ 15.000,00
Personeelskosten	€ 31.691,00	€ 1.076,00	€ -	€ -
Personeelspercentage	100,00%	1,76%	20,00%	21,14%
Schoolsporttoernooien				
Materiële kosten	€ -	€ 6.028,29	€ 8.100,00	€ 6.450,00
Personeelskosten	€ -	€ 8.561,13	€ 12.000,00	€ 12.000,00
Personeelspercentage	0,00%	14,02%	13,71%	13,71%
Sportuitleen				
Materiële kosten	€ -	€ -	€ 2.250,00	€ 2.250,00
Personeelskosten	€ -	€ 13.742,87	€ 12.000,00	€ 12.000,00
Personeelspercentage	0,00%	22,50%	13,71%	13,71%
Stimulering buurtgerichte sportinitiatieven				
Materiële kosten	€ -	€ 6,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00
Personeelskosten	€ -	€ 8.561,13	€ 8.750,00	€ 8.750,00
Personeelspercentage	0,00%	14,02%	10,00%	10,00%
Instuif ouderen/ Sportmaat				
Materiële kosten	€ -	€ 4.821,98	€ 5.000,00	€ 4.330,00
Personeelskosten	€ -	€ 5.704,42	€ 750,00	€ 750,00
Personeelspercentage	0,00%	9,34%	4,29%	4,29%
Realisatie				
Materiële kosten	€ 15.188,00	€ 81.758,00	€ -	€ -
Personele kosten	€ 31.691,00	€ 61.076,00	€ -	€ -
Realisatie totaal	€ 46.879,00	€ 142.834,00	€ -	€ -
Begroting				
Materiële kosten	€ 84.880,00	€ 45.710,00	€ 45.360,00	€ 39.730,00
Personele kosten	€ 57.500,00	€ 87.500,00	€ 87.500,00	€ 87.500,00
Begroting totaal	€ 142.380,00	€ 133.210,00	€ 132.860,00	€ 127.230,00
Totaal personeelspercentage	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

¹ De personeelspercentages zijn de uren die het personeel in een jaar heeft besteed aan een project in relatie tot het totaal aantal beschikbare uren in een jaar.

Bijlage 2 Sportverenigingen en accommodatiegebruik

Vereniging	Accommodatie
Badmintonclub De Spotvogels	Sporthal De Does en Sporthal De Bloemerd
Basketbalvereniging Leiderdorp (BVL)	Sporthal De Bloemerd
Bowlingvereniging Leiderdorp	SportCity
LSV Parabowls	Sportcomplex De Does
Bridgeclub Hartenvrouw	Denksportcentrum
Leiderdorpse Bridgeclub	Denksportcentrum
Leiderdorpse Damclub	Vergaderzaal Leythenrode
Gymnastiekvereniging Sparta	Kwikstaartplein en Zijlkwartier
Leiderdorpse Sportclub Alecto	Sportpark De Bloemerd
Korfbalvereniging Velocitas	Sportpark De Bloemerd
Club de Pétanque De Boulende Stier	Pétanqueveld, van der Marckstraat
Ruitervereniging Liethorp	Sportpark De Bloemerd: Manege
Schaakvereniging Leiderdorp	De Buit (jeugd) / Zijlkwartier (oudere jeugd en volwassenen)
Leiderdorpse Tennisclub De Munnik	Kleine Zandput (medio 2007)
Stichting Tennishal de Munnik	Kleine Zandput (medio 2007)
Leiderdorpse Tafeltennisvereniging De Rijnsleutels	Sporthal Kwikstaartplein
Voetbalvereniging RCL	Sportpark De Bloemerd
Volleybalvereniging DVO	Sporthal De Does
Volleybalvereniging Leython	Sporthal De Bloemerd, de Does
Golfvereniging Leiderdorp	Sportpark De Bloemerd
Biljartvereniging De Keuvelaars	Sporthal De Bloemerd
Stichting Jespa o.a. rolstoelhockey	Zijlkwartier

LKV Rijnland (Kano)	Mauritssingel (Doeshaven)
Schietvereniging De Vrijheid	Sportpark De Bloemerde (eigen schietaccommodatie)
Klaverjasvereniging De Troeftrekkers	Sporthal De Bloemerde
Postduivenvereniging Leiderdorp	Weteringpark (2007)
Postduivenvereniging De Rijnknievers	Weteringpark (2007)
Schaken voor senioren	Denksportcentrum
Leiderdorpse ReddingsBrigade	Zwembad De Does
Roeivereniging Asopos de Vliet	Zijldijk
Vereniging IJssport Leiderdorp	Weteringpark (2007)
Badmintonclub de Drop Outs	Sporthal De Does en Sporthal De Bloemerde
Zwem- en Polovereniging DKD	Zwembad De Does
Watersportvereniging Doeshaven	Mauritssingel 153 b
Biljartvereniging Doesbrug	Café de Doesbrug
Dartclub Bonte Koe	Café de Koning
Sportschool van Houdt	Luyckendreef
SportCity	Winkelhof
Felter Sport	Sportpark De Bloemerde

Bijlage 3 Spreiding sportvoorzieningen

Bijlage 4 Ledenaantallen sportverenigingen aangeleverd door verenigingen (2006)

Sportclub / sportorganisatie	totaal aantal leden	Jeugd leden (<18)	Volwas- senen (18-60)	Seni- oren (> 60)	allochtone jeugdigen
Bowlingvereniging Leiderdorp	91	0	20	71	0%
Leiderdorpse Tafeltennisvereniging De Rijnsleutels	60	39	21		5%
LSV Parabowls	42	0	0	42	0%
Leiderdorpse Tennisclub De Munnik	995**	225	510	260	?
Voetbalvereniging RCL	1063	615	426	22	9%
Leiderdorpse Damclub	12	0	8	4	0%
Schietvereniging De Vrijheid	519	3	436	80	0%
Harttrimvereniging Leiderdorp	130		65	65	0%
Leiderdorpse Kanovereniging Rijnland	120	50	50	20	5%
Korfbalvereniging Velocitas	360	180	180	0	2%
Basketbalvereniging Leiderdorp	194	128	61	5	25%
Volleybalvereniging Leython	230	110	120	0	5%
Golfvereniging Leiderdorp (GVL)	256	7	148	101	0%
Badmintonclub de Spotvogels	133	64		69	?
KanoRijnland	120	48	60	12	5%
Vollebalvereniging DVO	120	0	107	13	0
Schaakvereniging	117	83	29	5	<5%
Bridgeclub	402		127	275	0%
GV Sparta	205	160	15	30	n.b.
Totaal	5169	1712	2383	1074	

** leden zijn niet opgesplitst naar de leeftijden. Voor een uitsplitsing is een benadering gegeven.

Bijlage 5 Materiaallijst Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding

Turnen	Slag- en loopspelen
Vast materiaal	Foambal klein en groot
Ringunit	Honken (rubber) set
Electrische hijsunit	Slagknuppel
Turnring en riem	Softbal
Trapezestok	
Stelpost diverse unit-attributen	Doelspelen
Schommels diverse soorten	Basketbal
Salto stoeltje	Basketbalbord (ophijsbaar)
Ringenhaak met opberging	Basketbalbord (wandbord)
Kettingbak	Dunkdoelinstallatie
Rekstokinstallatie/verhoogd vlak	Frisbee
Klimtouwinstallatie	Handbal
Klimtouw incl. rolwagens	Hockeybal
Vier-vaks klimraam	Hockeystick
Vliegend tapijt installatie	Korfbal
Verplaatsbaar materiaal	Rugbybal
Bok VO met verrolinrichting	Spring / korfbalpaal
Dubbele minitrampoline	Tsjoekbalframe
Grote trampoline	Velgbalring en standaard
Gymblok	Voetbal
Landingsmat	Voetbal/hockeydoel klein
Lange mat (1/2 lengte)	
Luchtgeveerde baan incl. ventilator	Terugslagspelen
Mattenwagen 6 turnmatten	Badmintonnet
Minitrampoline	Badmintonracket
Senior brug	Shuttles
Springdek tbv 2 kasten	Squashbal
Springkast / Combiframe	Squashracket
Springplank bekleed wedstrijd	Tafeltennisballetje
Stelpost balanceermateriaal	Tafeltennisbat
Transportwagen div. attributen	Tafeltennistafel
Turnbank met evenwichtslat	Tennisbal
Turnmat + hechtstroken rondom	Tennisracket
Tussendeel kast	Transportwagen volleypalen
Wagen landingsmatten	Volleybal
Wagen lange mat	Volleybalinstallatie
Zachte dempingsmat	Volleynetten, incl opberging
	Volleyprofiel

Diverse spelmateriala	Pilon
Afbakenbollen (set)	Schrijfbordjes met potlood
Ballenpomp, elektrisch	Springtouw 3 m.
Elastische band breed	Springtouw 8 m.
Honkpaal/badmintonpaal	Stok
Partijlint	Stokkenbak
Partijvest	Trektouw 15 m.
Scorebord	Video afspeel en opname apparatuur
Tijdelijke belijning (set)	Whiteboard
Bewegen en muziek	Opbergvoorziening
Geluidsafspeelapparatuur cd/cassette	Ballennet
Stelpost cond. vormen op muziek	Ballenwagen
Tamboerijn en bongo	Mand
	Materiaalkast
	Opbergkast voor tassen en kleding
Atletiek	
Lopen	
Startblok	
Estafettestokje	
Springen	
Hoogspringkoord	
Hoogspringlat	
Polstok	
Werpen	
Binnenstootkogel	
Diverse atletiekmaterialen	
Hartslagmeter	
Meetlint, 30 mtr.	
Stopwatch	
Zelfverdediging	
Stoeispelen en trefspelen	
Stelpost zelfverdediging	
Keuze-activiteiten	
Fitness-apparatuur	
Klimmuur met 3 routes	
Onderbindschaatsen	
Rollerskates	
Skateboard	
Stelpost Jongleermateriaal	
Diverse materialen	
Bureau met stoel en prullenbak	
EHBO - kist	
Elastisch koord	
Magnesiumbak	
Medicinebal	

Bijlage 6. Overzicht totaal tarieven en fasering tot en met seizoen 2011-2012

exclusief jaarlijkse indexering, uitgaande van het aantal uren dat is gehuurd in het seizoen 2006-2007 en de huurprijzen 2007

Totaal	totaal oud	correctie scholen	oud incl. scholen	totaal nieuw	verschil	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
RCL	19.645,53	12.500,00	32.145,53	41.837,03	9.691,50	32.145,53	37.145,53	41.837,03	41.837,03
Velocitas	31.667,65	4.800,00	36.467,65	32.547,60	879,95	32.547,60	32.547,60	32.547,60	32.547,60
Alecto	6.548,68		6.548,68	26.439,47	19.890,79	11.548,68	16.548,68	21.548,68	26.439,47
Leython	38.715,38		38.715,38	29.423,69	-9.291,69	33.715,38	29.423,69	29.423,69	29.423,69
BVL	28.457,55		28.457,55	21.627,74	-6.829,81	23.457,55	21.627,74	21.627,74	21.627,74
Spotvogels	14.249,55		14.249,55	10.829,66	-3.419,89	10.829,66	10.829,66	10.829,66	10.829,66
DVO	11.589,75		11.589,75	8.808,21	-2.781,54	8.808,21	8.808,21	8.808,21	8.808,21
totaal	150.874,09	17.300,00	168.174,09	171.513,38	8.139,30	153.052,60	156.931,10	166.622,60	171.513,38
gemeente						-15.121	-11.243	-1.551	3.339

Bijlage 7 Nota garantstellingen Gemeente Leiderdorp

Inleiding:

Binnen de gemeente Leiderdorp wordt momenteel geen eenduidig beleid gehanteerd met betrekking tot garantstellingen en het verstrekken van geldleningen. Met deze nota wordt het algemene beleid vastgelegd.

In het treasurystatuut 2004 is het volgende opgenomen over garantstellingen:

Artikel 3.1 De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke taak' uitsluitend verstrekken aan door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies van de afdeling Financiën wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.

Waarborgfondsen:

Er bestaan diverse waarborgfondsen die speciaal zijn opgericht voor garantstellingen aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, ziekenhuizen en sportverenigingen. Deze waarborgfondsen zijn bij uitstek in staat om een goed oordeel te geven over de financiële positie van een instelling. Ook kunnen zij gemakkelijk brancheanalyses maken en branchegerichte adviezen verstrekken.

Verstrekken geldleningen:

Naast garantstellingen kan er ook direct een geldlening worden verstrekt aan een instelling. Ook dit wordt meegenomen in het algemene beleid van de garantstellingen.

Voorgesteld algemeen beleid:

1. Garantstellingen worden uitsluitend verstrekt uit hoofde van de 'publieke taak';
2. 100% garantstelling wordt niet verstrekt;
3. Indien er een mogelijkheid is voor een waarborgfonds wordt hiervan gebruik gemaakt. Per waarborgfonds is het verschillend of de gemeente aanvullend garant moet staan of een achtervang dient af te geven.
4. De gemeente verstrekt geen geldleningen;
5. Er wordt - indien van toepassing - rekening gehouden met de Europese richtlijnen m.b.t. staatssteun;
6. Via een gemotiveerd collegebesluit kan worden afgeweken van punt 1 t/m 5.

Raakvlak overige beleidsnota's:

Het is raadzaam om in overige beleidsnota's geen richtlijnen voor garantstellingen op te nemen, maar te verwijzen naar de nota.

Bijlage 8 Vereisten subsidietoekenning Servicepunt Sport en Beweging

versie 1.4

Artikel 1.1: Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

1. Sportvereniging:
 - a. Gevestigd en werkzaam binnen de gemeenten Leiderdorp of Zoeterwoude;
 - b. Waar een sport beoefend wordt waarvan de desbetreffende bond is aangesloten bij het NOC*NSF;
 - c. Uitsluitend gericht op sportbeoefening door amateurs in recreatief en/of competitief verband;
 - d. Met een algemene ledenvergadering als hoogste orgaan.
2. Sportorganisatie:
 - a. Rechtspersoon die onder meer tot doel heeft de organisatie van sportevenementen.
3. Instelling:
 - a. Rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, die zich ten doel stelt activiteiten te verrichten in het belang van de burgers van de gemeenten Leiderdorp en Zoeterwoude.
4. Eenmalige subsidie
 - a. Een subsidie die wordt verstrekt voor een eenmalige, vooraf bepaalde activiteit op een vooraf vastgestelde datum tegen een vooraf vastgesteld bedrag.
5. Activiteitensubsidie:
 - a. Een subsidie die wordt verstrekt voor vooraf bepaalde activiteiten tegen een vooraf vastgesteld bedrag.
6. Subsidie sport en maatschappelijke participatie
 - a. Een subsidie die wordt verstrekt voor vooraf bepaalde activiteiten met een vooraf vastgelegd maatschappelijk doel tegen een vooraf vastgesteld bedrag
7. Activiteitenplan:
 - a. Een overzicht van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd en de daarmee nagestreefde doelstellingen en dat per activiteit de daarvoor benodigde personele en materiele middelen vermeldt.
8. Stichting Servicepunt Sport en Beweging:
 - a. Gevestigd aan de Hoogmadeseweg 54a, 2351 CT te Leiderdorp en werkzaam binnen de gemeenten Leiderdorp (primair) en Zoeterwoude (secundair);
 - b. Gemachtigd door de gemeente Leiderdorp tot het verstrekken van subsidies ten behoeve van het breedtesportbeleid in die gemeente;
 - c. Hierna te noemen het servicepunt.

Artikel 1.2: Reikwijdte

Criteria:

1. Dit protocol is van toepassing op alle aanvragen om subsidie ten behoeve van activiteiten die de belangen op het gebied van sport en bewegen van de gemeenten Leiderdorp of Zoeterwoude en/of haar burgers dienen.
2. Het beleidsgebied waarop subsidie kan worden verstrekt is de breedtesport. Dit beleidsgebied kenmerkt zich middels de volgende drie uitgangspunten:
 - a. Het versterken van de lokale sportinfrastructuur, met name die van sportverenigingen (sport als doel);
 - b. Het inzetten van sport bij maatschappelijke problemen (sport als middel);

- c. Het leggen van dwarsverbanden tussen sport en andere sectoren (sport als bindmiddel).

Artikel 2: Subsidies

Artikel 2.1:

Enmalige subsidies:

1. Aanvraag subsidieverlening eenmalige subsidie
 - a. Een sportvereniging, sportorganisatie of instelling dient uiterlijk een maand voor de aanvang van de activiteit een aanvraag voor een eenmalige subsidie in te dienen bij het servicepunt;
 - b. Indien een aanvraag wordt ingediend, overlegt de sportvereniging, sportorganisatie of instelling:
 - Een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier;
 - De oprichtings- of stichtingsakte;
 - Een exemplaar van de statuten zoals deze laatstelijk zijn gewijzigd;
 - Een beschrijving van de organisatiestructuur, de werkwijze en het programma van werkzaamheden van de instelling (beleidsplan) waaruit blijkt hoe de activiteit daarin past.
 - c. Daarnaast bevat de aanvraag voor eenmalige subsidie in ieder geval:
 - Een begroting met inkomsten en uitgaven van de aanvrager, voor zover deze betrekking hebben op de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. De begrotingsposten worden ieder afzonderlijk van een toelichting voorzien;
 - d. Het servicepunt stelt modellen vast voor het indienen van een aanvraag als bedoeld in lid a. en voor de bescheiden als bedoeld lid b. en lid c.
2. Beslistermijn aanvraag tot subsidieverlening
 - a. Het servicepunt beslist uiterlijk binnen drie weken na ontvangst van de aanvraag;
 - b. In afwijking van lid a. kan het servicepunt zijn beslissing als bedoeld in het lid a. eenmaal met ten hoogste twee weken verdagen;
 - c. Van een beslissing tot verdaging stelt het servicepunt de aanvrager vóór het verstrijken van de termijn als bedoeld in lid a. op de hoogte onder vermelding van de redenen tot verdaging.
3. Subsidievaststelling
 - a. Het servicepunt stelt de subsidie binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag vast;
 - b. Het servicepunt kan de beslissing als bedoeld in lid a. uiterlijk twee weken verdagen en stelt de aanvrager hiervan schriftelijk op de hoogte.
4. Subsidievaststelling ineens
 - a. Het servicepunt kan indien de hoogte van de subsidie zich daarvoor leent, op een aanvraag voor subsidie direct een besluit tot subsidievaststelling nemen.

Artikel 2.2:

Activiteitensubsidie:

1. Aanvraag activiteitensubsidie
 - a. Een sportvereniging, sportorganisatie of instelling dient uiterlijk een maand voor de aanvang van de activiteit(en) een aanvraag voor een eenmalige subsidie in te dienen bij het servicepunt;
 - b. Indien een aanvraag wordt ingediend, overlegt de sportvereniging, sportorganisatie of instelling:
 - Een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier;
 - De oprichtings- of stichtingsakte;
 - Een exemplaar van de statuten zoals deze laatstelijk zijn gewijzigd;
 - Een beschrijving van de organisatiestructuur, de werkwijze en het programma van werkzaamheden van de sportvereniging,

- sportorganisatie of instelling (beleidsplan) waaruit blijkt hoe de activiteit daarin past.
- c. Daarnaast bevat een aanvraag voor een activiteitensubsidie in ieder geval:
 - een begroting met inkomsten en uitgaven van de aanvrager, voor zover deze betrekking hebben op de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. De begrotingsposten worden ieder afzonderlijk van een toelichting voorzien.
 - d. Het servicepunt stelt modellen vast voor het indienen van een aanvraag als bedoeld in lid a. en voor de bescheiden als bedoeld in lid b. en lid c.
2. Beslistermijn aanvraag tot subsidieverlening
 - a. Het servicepunt beslist binnen drie weken na ontvangst van de subsidieaanvraag;
 - b. In afwijking van lid a. kan het servicepunt zijn beslissing als bedoeld in lid a. eenmaal met ten hoogste twee weken verdagen;
 - c. Van een beslissing tot verdaging stelt het servicepunt de aanvrager vóór het verstrijken van de termijn als bedoeld in lid a. op de hoogte onder vermelding van de redenen tot verdaging.
 3. Subsidievaststelling
 - a. Het servicepunt stelt de subsidie binnen drie weken na ontvangst van de aanvraag vast;
 - b. Het servicepunt kan de beslissing als bedoeld in lid a. uiterlijk twee weken verdagen en stelt de aanvrager hiervan schriftelijk op de hoogte.

Artikel 2.3:

Subsidie sport en maatschappelijke participatie:

1. Aan lokale sportverenigingen en sportorganisaties, opererend in de gemeenten Leiderdorp en Zoeterwoude, kan een incidentele subsidie worden verstrekt voor bijzondere activiteiten die tot doel hebben:
 - a. De participatie en integratie van achterstandsgroeperingen binnen de sportvereniging, sportorganisatie of instelling structureel te vergroten of;
 - b. De duurzame versterking van de leefbaarheid van wijken of buurten en de binding van de aanvrager met de wijk of buurt te versterken.
2. Aan andere vrijwilligersorganisaties kan een incidentele subsidie worden verstrekt voor bijzondere sport- en bewegingsactiviteiten die tot doel hebben de leefbaarheid van wijken of buurten te versterken:
 - a. De bijzondere activiteit dient in relatie te staan tot de hoofddoelstelling van de aanvragende organisatie;
 - b. De subsidie wordt niet verstrekt voor:
 - Reguliere sportactiviteiten van een sportvereniging of;
 - Activiteiten die tot doel hebben de binding van de leden aan de sportvereniging of vrijwilligersorganisatie in het algemeen te versterken of;
 - activiteiten waarvoor op een andere subsidietitel een subsidie kan worden verkregen.
 - c. Indien de aangevraagde subsidie als bedoeld in lid a. hoger is dan het van te voren door het servicepunt vastgestelde maximum wordt alleen dan de aanvraag in behandeling genomen als de aanvrager kan aantonen dat ook met het lagere bedrag de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd.

Bijlage 9 Bewegingsactiviteiten

Uitvoerende organisaties	Activiteiten gericht op:	Financiële middelen (2006)	Opmerkingen
Servicepunt Sport en Bewegen	algemene sportstimulering	€ 3.750,-	subsidiebudget voor het versterken van de lokale sportinfrastructuur (sport als doel), sport bij maatschappelijke problemen (sport als middel) en dwarsverbanden leggen tussen sport en andere sectoren (sport als bindmiddel)
Servicepunt Sport en Bewegen	algemene sportstimulering	€ 42.000,-	1-loketfunctie, makelaarsfunctie, pro-actieve functie
Stichting Sportpromotie	algemene sportstimulering	€ 1.255,-	sportverkiezing van het jaar, de 'zilveren promo', sportcafé's (via subsidieprogramma)
Servicepunt Sport en Bewegen	verenigingen	€ 23.500,-	verenigingsondersteuning, shared service, vrijwilligers
Servicepunt Sport en Bewegen	buurt, onderwijs, sport	€ 43.200,-	schoolsport, sportuitleen, buurtgerichte activiteiten, activiteiten gericht op jeugd en jongeren
Sociaal Cultureel werk	buurt, onderwijs, sport	gedeelte van €170.326,-	activiteiten gericht op ontmoeten en recreatie op lokaal en wijkniveau, onder andere sport- en bewegingsactiviteiten
Sociaal Cultureel werk	jeugd en jongeren	€ 48.886,-	sport- en speltoernooien voor 4-10 jarigen, 10-14 jarigen en 15-20 jarigen
Stichting Scouting	jeugd en jongeren	€ 13.592,- (+ €10.000,- voor huisvesting)	(bewegings)activiteiten
Servicepunt Sport en Bewegen	ouderen	€ 6.330,-	GALM en fittest
Stichting Pluspunt	ouderen	€ 8.178,-	Na-GALM, instuif, triatlon 50+, fiets- en wandelclub
GGD Zuid-Holland	ouderen	vanuit totale budget Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid	FLASH campagne (4-jarig project tot en met 2008)

Werkgroep Triatlon 50+	ouderen	€ 350,-	bewegingsactiviteiten (via subsidieprogramma)
Unie Voor Vrijwilligers (UVV)	ouderen	€ 3.744,-	gymnastiek voor ouderen
Servicepunt Sport en Bewegen	lichamelijk gehandicapten	€ 2.430,-	ondersteuning sport- en bewegingsactiviteiten
JESPA	lichamelijk gehandicapten	€ 4.846,-	bewegingsactiviteiten (via subsidieprogramma)
TOTAAL activiteiten		€ 372.387	
Gemeente	sport en recreatie	€ 1.219.620,-	faciliteren sportverenigingen en individuele sporters

Eindnoten

¹ Stichting Pluspunt voor Welzijn en Dienstverlening te Leiderdorp heeft de doelstelling: het bevorderen dat ouderen, mensen met een functiebeperking en/of chronisch zieken op het terrein van wonen, welzijn en zorg, een zelfstandige leefwijze kunnen voeren en maatschappelijk kunnen participeren. Het werkgebied van Pluspunt omvat de gemeente Leiderdorp. Pluspunt is een zelfstandige stichting en wordt voor 80 % gesubsidieerd door de gemeente Leiderdorp. De overige inkomsten komen uit de eigen bijdrage van de deelnemers aan de diverse projecten, giften en eenmalige fondsen.

² De Stichting Sociaal Cultureel werk ondersteunt individuen en groepen bij het actief vormgeven van hun sociale en culturele leven en stimuleert hen om actief in de samenleving te participeren. Het Sociaal Cultureel werk stelt de mensen in staat om hun bekwaamheden te vergroten en bevordert hun zelfstandigheid en zelfwerkzaamheid, zodat ze zoveel mogelijk uit zichzelf kunnen halen. De stichting is er bij voorkeur op uit om mensen met anderen te laten samenwerken en probeert het allerlei instellingen en organisaties te bewegen om samen met de mensen sociale en culturele uitdagingen aan te gaan.

³ Het Servicepunt Sport en Bewegen is opgericht met de *breedtesportimpuls* van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De regeling, en dus ook het Servicepunt, kent drie belangrijke doelen:

1. Versterken van de lokale sportinfrastructuur met name van sportverenigingen;
2. Vanuit integrale benadering inzetten van sport als middel bij het helpen oplossen van maatschappelijke problemen;
3. Leggen van dwarsverbanden tussen sport en andere beleidssectoren.

⁴ Zo heeft de Prins Willem Alexanderschool op 16 november 2006 de burgemeester zover weten te krijgen om mee te doen aan het spektakel *'Heel Nederland Danst'*.

⁵ Sportfondsen Leiderdorp exploiteert de gemeentelijke binnensportaccommodaties voor de gemeente Leiderdorp.

⁶ De respons onder jongeren tussen de 12 en 20 was vanuit deze enquête helaas te laag om een valide uitslag te maken

⁷ Deze Taskforce Breedtesportimpuls heeft de aanvraag voor de stimuleringsregeling breedtesportimpuls voor de oprichting van het Servicepunt Sport en Bewegen bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voorbereid.

⁸ Doel van het 1^e debat was het meedenken, informatie vergaren en met suggesties komen door sportverenigingen, voor het toekomstige sportbeleid van de Gemeente Leiderdorp. Het 2^e debat had als doel de concept-sportnota te bekritisieren en aan te scherpen.

⁹ De Breedtesportimpuls is een belangrijke pijler van het breedtesportbeleid van de rijksoverheid. In 1999 is dat beleid door het ministerie van VWS gepresenteerd. Met de breedtesportimpuls wil de rijksoverheid het lokale sportaanbod duurzaam versterken en (zo mogelijk) sport beter benutten voor het oplossen van sociale en maatschappelijke problemen. Om de uitvoering van het beleid te ondersteunen kon iedere gemeente (eenmalig) een rijkssubsidie aanvragen. De subsidie is bedoeld om één of meer sportprojecten in de gemeente te realiseren.

¹⁰ Met de oprichting van het Servicepunt is coördinatie van meer uitvoerende taken verschoven van de gemeente naar het servicepunt. Het betreffen taken op het gebied van verenigingsondersteuning en projecten ten aanzien van een aantal doelgroepen. In het protocol zijn afspraken met betrekking tot bewegingsstimulering vastgelegd. In bijlage 1 staat een kort

overzicht van de taken en budgetten van het Servicepunt Sport en Bewegen. Het Servicepunt krijgt tot en met 2008 55% van het totaalbedrag om alle afgesproken activiteiten te verrichten van de gemeente en 45% van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Na 2009 zal het Servicepunt het zonder de subsidie van het ministerie moeten stellen.

¹¹ Deze visie sluit aan bij de beleidsuitgangspunten van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ('Samen voor Sport' en de uitwerking 'Tijd voor Sport' 2006-2010). Hierin geeft het ministerie aan, door beweging te streven naar een gezonde samenleving waaraan mensen zo lang mogelijk meedoen. Ook de Provincie Zuid-Holland geeft in haar beleidsplan 'Sport Scoort' (2005-2008) aan te 'willen stimuleren dat zoveel mogelijk mensen in Zuid-Holland sportief actief zijn'.

¹² Zie: *Samen voor Sport 2006-2010*, het uitvoeringsprogramma van de kabinetsnota *Tijd voor Sport*

¹³ Gemeentelijk beleid is vooral gericht op de gemeentelijke accommodaties en haar gebruikers. Beleid ten aanzien van de gemeentelijke sportaccommodaties is daarmee automatisch meer gericht op sportverenigingen die gebruik maken van deze accommodaties.

¹⁴ In bijlage 4 zijn de ledenaantallen van het grootste deel van de sportverenigingen in Leiderdorp opgenomen.

¹⁵ Holland Rijnland is een samenwerkingsverband van twaalf gemeenten, waaronder Leiderdorp. De regio werkt gezamenlijk aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur & landschap, verkeer & vervoer, samenleving en welzijn.

¹⁶ Concrete speerpunten van de provincie zijn:

- Meer samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport.
- Bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl voor ouderen en jongeren.
- Regionale spreiding en afstemming van sportvoorzieningen.
- Versterken van de sportinfrastructuur

¹⁷ WeTra staat voor Wedstrijd-Trainingsveld. Dit is een veld dat bestaat uit een combinatie van kunst- en natuurgras.

¹⁸ De clubgebouwen van de buitensportverenigingen (inclusief kleedkamers) zijn eigendom van de clubs.

¹⁹ Aandacht voor de ongeorganiseerde sport is van belang gezien de landelijke trend dat het aantal ongeorganiseerde sporters toeneemt. Ontwikkelingen als individualisme en vergrijzing dragen hieraan bij. Gemiddeld sport ruim 60% van de totale bevolking ongeorganiseerd. Dit betekent een potentieel aanbod van ongeveer 15.600 Leiderdorpse ongeorganiseerde sporters. Uit de enquête die is afgenomen (2004), blijkt dat individuele sporten in Leiderdorp op alle leeftijden vaker worden beoefend dan teamporten.

²⁰ Genoemd kunnen worden het recreatief zwemmen, familiezwemmen, banenzwemmen, begeleide activiteiten, schoolzwemmen, zwemles, verenigingen/groepen.

²¹ zie bijlage 3 voor een overzicht van spreiding van sportaccommodaties in Leiderdorp. Deze bijlage is gericht op het geven van een indruk; de grootte van de stippen houden daarom geen verband met de grootte van de accommodaties en de locaties zijn een indicatie.

²² Bij dit onderzoek is met zorg omgegaan met de gegevens. De ledenlijsten die de verenigingen de gemeente leverden waren zonder vernoeming van namen. Het betrof de gemeente alleen het bereik (en dus de postcodegebieden en plaatsnamen) van de leden.

²³ Zo heeft het zwembad de Does in 2006 het *Keurmerk Veilig en Schoon* ontvangen van Kiwa, een internationaal opererend kwaliteitszorgbedrijf. De sporthal de Bloemerdhal is gebouwd op basis van sporttechnische eisen gesteld door het NOC*NSF.

²⁴ De basismaterialenlijst wordt weergegeven in bijlage 5. Er wordt gebruik gemaakt van de lijst die samen is gesteld door de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO).

²⁵ Hockeyclub Alecto heeft een convenant met de gemeente afgesloten, waarin zij zelf het beheer en het onderhoud aan de velden verrichten.

²⁶ Alle verenigingen maken tevens op incidentele basis of meer structurele basis gebruik van de binnensportaccommodaties. In deze nota noemen we voor het gemak deze hoofdgebruikers van de buitensportaccommodaties *buitensportverenigingen*.

²⁷ drie sporten waarbij de verenigingen financiële steun van de gemeente nodig hebben om te kunnen blijven voortbestaan.

²⁸ Of de compensatie van de huur privaatrechtelijk wordt vastgelegd, of gesubsidieerd wordt, moet nog nader worden ingevuld.

²⁹ Meegenomen kosten:

- Gemiddelde kapitaallasten van de bouw;
- Kosten van sportfondsen voor de hal;
- Uitgangspunt is de Bloemerdhal voor de berekening, sporthal De Does is gelijk gesteld aan de Bloemerdhal. Dit komt omdat in de gemeentelijke begroting de hal en het zwembad gezamenlijk zijn opgenomen;
- Voor het groot onderhoud is 2x het bedrag van een gymzaal aangehouden; de Bloemerdhal is nog zo nieuw dat dit geen goed beeld geeft.

³⁰ Meegenomen kosten:

- Gemiddelde kapitaallasten voor aanleg (kunst) en groot onderhoud (kunst/natuur);
- Uren van de medewerkers gemeentewerken;
- Het dagelijks onderhoud;
- Het groot onderhoud op de hekken.

³¹ Standaard afmetingen (inclusief uitloop)

Hockey: 99,40 x 59

Korfbal: 64 x 34

Voetbal: 110,5 x 74,5 (gemiddelde tussen minimale en maximale afmetingen)

³² Over het onderhoud van de buitensportvoorzieningen kan de eerst komende 9 jaar jaarlijks circa € 22.000 per jaar worden bespaard. Daarnaast kan eenmalig € 81.075,- aan BTW worden teruggevorderd op uitgaven uit eerdere jaren.

³³ Multifunctioneel gebruik van het clubgebouw is aan de sportverenigingen zelf, omdat de locaties hun eigendom zijn. Scholen zijn per augustus 2007 verplicht hetzij voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 7.30 uur en 18.30 uur, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven. De regering acht een

samenwerking tussen sportverenigingen en naschoolse opvang wenselijk, zodat kinderen op jonge leeftijd met sport in contact komen. De gemeente sluit zich hierbij aan.

³⁴ In het rapport *Leiderdorpers bewegen te bewegen (2004)* wordt het zoeken naar trainers, begeleiders, coaches en arbiters als meest genoemd. Een kwart van de sportverenigingen geeft aan vrijwilligers nodig te hebben in besturen, voor bardiensten en voor onderhoudswerkzaamheden.

³⁵ Een voorbeeld van een omnisportvereniging is Stompwijk '92 (www.stompwijk92.nl), waar een aantal takken van sport in één vereniging zijn ondergebracht. Deze verenigingen hebben zelf het initiatief genomen om tot een gezamenlijke vereniging te komen. De reden hier achter was dat zij samen sterker in het veld stonden dan ieder voor zich.

³⁶ Het rapport *Leiderdorpers Bewegen te Bewegen (2004)* geeft aan dat de redenen om niet te sporten of te bewegen per leeftijdsgroep verschillend zijn. Op jongere leeftijd heeft men vooral geen zin of zegt men niet sportief te zijn. In de middengroep sport men voornamelijk niet door gebrek aan tijd. Op oudere leeftijd zegt men ook geen tijd te hebben, maar daarnaast speelt een medische beperking vaak mee in de reden niet te gaan sporten.

³⁷ Onder andere jeugd, ouderen, lichamelijk gehandicapten en inwoners van Leiderdorp met een oorspronkelijk niet-Nederlandse afkomst.

³⁸ Zie onder andere *Leiderdorpers Bewegen te Bewegen*, Taskforce Bewegingsstimulering 2004 / 'Samen voor Sport' en de uitwerking 'Tijd voor Sport' 2006-2010, Ministerie van VWS

³⁹ Het wordt als taak van de scholen gezien, jonge kinderen te laten bewegen door stimulering via bijvoorbeeld lichamelijke opvoeding en zwemles via school. Op basis van nationale gegevens kan geconcludeerd worden dat de mate van sport en bewegen onder jonge kinderen voldoende is te noemen. Uit onderzoek van het SCP blijkt dat landelijk gezien 77% van de basisschoolkinderen lid is van een sportvereniging. Ook heeft het SCP in haar onderzoek geconcludeerd dat vrijwel alle kinderen van drie jaar en ouder regelmatig buiten spelen (SCP/TNO-publicatie 2005/4, *Kinderen in Nederland*, Elke Zeijl, Matty Crone, Karin Wiefferink, Saskia Keuzenkamp, Menno Reijneveld, Den Haag/Leiden, Sociaal en Cultureel Planbureau/TNO-Kwaliteit van Leven, april 2005).

⁴⁰ Uit de Jongerenpeiling van de GGD Zuid-Holland Noord blijkt dat jeugd die overgaat van de basisschool naar de middelbare school minder beweegt. Ook allochtone kinderen en kinderen met lager opgeleide ouders bewegen over het algemeen minder (Regionale Jongerenpeiling 2003, uitgevoerd door de GGD Zuid-Holland Noord). De kans op overgewicht is onder deze groepen dan ook hoger.

⁴¹ Uit de in 2007 gehouden jongerenenquête is gebleken dat 75% van de Leiderdorpse jongeren tussen de 12 en 17 jaar lid is van een sportvereniging. Dit percentage is in lijn met het landelijk percentage van 77%. Om jongeren aan het bewegen te krijgen en aan het bewegen te houden, zijn in de deelnota *Jeugd, vrije tijd en participatie* de volgende beleidsuitgangspunten geformuleerd:

- Er zijn voldoende voorzieningen voor jongeren om te kunnen bewegen en te sporten in Leiderdorp zowel in georganiseerd als ongeorganiseerd verband.
- sportverenigingen en instellingen op het gebied van sport en bewegen moeten voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor jongeren met een beperking.
- Gezinnen met een minimum inkomen of met een inkomen dat maximaal 10% boven de bijstandsnorm, zijn goed op de hoogte van de financiële ondersteuningsmogelijkheden voor contributie of lidmaatschap van een sportvereniging voor hun kind(eren). (Uitwerking zie paragraaf 1.5)

-
- Continueren van het stimuleren van bewegingsactiviteiten ten behoeve van de jeugd en jongeren door SSSB.
 - Stimuleren van sport en naschoolse opvang (mede in het kader van de motie van Aartsen-Bos)

⁴² Zie bijlage 8.

⁴³ Voorbeelden van activiteiten zijn:

- het organiseren van clinics
- een sportinloop voor doelgroepen, met name waarbij verschillende doelgroepen bij elkaar worden gebracht
- presentaties bij doelgroepen die de betreffende sport over het algemeen minder uitoefenen
- het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten bij een organisatie voor buitenschoolse opvang